

License Information

Biblica Key Terms (Dutch) is based on: Biblica Bible Dictionary, [Biblica, Inc.](#), 2023, which is licensed under a [CC BY-SA 4.0 license](#).

This PDF version is provided under the same license.

Biblica Key Terms

1.000 jaar

In een visioen zag Johannes dat de duivel voor 1.000 jaar in de afgrond werd opgesloten. Johannes zag ook dat Christus 1.000 jaar regeerde. Enkele van zijn volgelingen die ter dood waren gebracht, regeerden met hem. Sommige mensen geloven dat deze gebeurtenissen precies zo zullen plaatsvinden als Johannes ze in het visioen zag. Anderen denken dat deze gebeurtenissen symbolisch zijn. Ze zien het als tekenen van hoe God het kwaad zal oordelen en zijn koninkrijk naar de aarde zal brengen.

12 rechters

In het boek Richteren worden 12 leiders rechters genoemd. Hun rol ging verder dan die van rechters die alleen beslissingen namen over wetten. Zij waren militaire leiders die streden tegen de vijanden van Israël. God gebruikte hen om zijn volk te bevrijden van onderdrukking. Deze leiders dienden in verschillende gebieden van Israël en onder verschillende stammen na de dood van Jozua. Ze leidden niet alle 12 stammen tegelijkertijd. Deze 12 leiders waren Othniël, Ehud, Samgar, Debora, Gideon, Tola, Jaïr, Jefta, Ibzan, Elon, Abdon en Simson. Andere leiders, zoals Samuel, dienden ook op deze manier als rechters.

12 stammen

Jakob had twaalf zonen. De families van Jakobs zonen en kleinzonen groeiden uit tot zeer grote stammen. Deze twaalf familiegroepen vormden de natie Israël. In verschillende delen van de Bijbel bevat de lijst van stammen verschillende namen, maar ze zijn allemaal zonen of kleinzonen van Jakob. God beloofde hen het land Kanaän als woonplaats. (Jakob)

144.000

Dit getal was 12 x 12.000. Het was een manier om het hele volk van God aan te duiden. Ze kwamen uit alle tijden en plaatsen en waren te talrijk om te tellen. Het betekende niet letterlijk 144.000 mensen uit de familielijn van Abraham. Het stond voor het volledige aantal van degenen die op Jezus vertrouwen.

24 oudsten

Wezens die Johannes in een visioen van de hemel zag, worden beschouwd als een teken. Het getal 24 kan verwijzen naar de 12 stammen van Israël samen met de 12 apostelen. Op deze manier symboliseren ze het hele volk van God. Hun witte kleren geven aan dat ze in de juiste verhouding met God staan. Hun kronen en tronen tonen hun deelname aan het koninkrijk van God en hun autoriteit om te regeren. De oudsten aanbidden God voor het scheppen van de wereld en het redden van zijn volk. Ze aanbidden hem omdat hij heilig, groot en waardig is.

40 dagen

Een manier waarop de schrijvers van de Bijbel beschreven wanneer er iets geestelijk belangrijks gebeurde, kon een geestelijke uitdaging zijn. Het kon een tijd zijn van nabijheid tot God of een ontmoeting met God. Het kon een periode zijn van afkeer van zonde en een versterking van het geloof in God. Het kan al dan niet veertig dagen en veertig nachten hebben geduurd. De getallen waren een teken van het geestelijke dat plaatsvond. Dit teken was belangrijk in het leven van vele profeten en in het leven van Jezus.

40 jaar

Een manier waarop de schrijvers van de Bijbel iets beschrijven dat lange tijd plaatsvond. Veertig jaar wordt beschouwd als de tijd die nodig is om volwassen te worden. Het beschrijft hoe lang de Israëlieten in de woestijn rondzwierven voordat ze Kanaän binnengingen. Het geeft ook aan hoe lang veel belangrijke leiders en koningen in Israël regeerden. Het getal is een teken dat de gebeurtenissen van betekenis waren.

42 maanden

Dit is drieënhalve jaar, de helft van zeven jaar. In de Bijbel staat zeven symbool voor volledigheid. In Openbaring zag Johannes dat bepaalde gebeurtenissen plaatsvonden gedurende de helft van zeven jaar. Dit betekende dat die gebeurtenissen niet volledig waren. Het impliceerde dat de machtige heerser of regering in Openbaring hoofdstuk 13 niet de volledige macht

zou hebben. Hun macht zou niet eeuwig duren zoals het koninkrijk van God dat wel zou doen.

605 v.Chr.

Dit was het jaar waarin veel belangrijke gebeurtenissen uit de boeken van Jeremia en Daniël plaatsvonden. In dit jaar schreef Baruch de profetieën van Jeremia op. Het was ook het jaar van een belangrijke slag tussen Egypte, Assyrië en Babylonië, die plaatsvond bij de stad Karkemish aan de Eufraat. De legers van Babylonië wonnen deze slag, waardoor de Babylonische regering de controle kreeg over de naties in dat deel van de wereld. In dit jaar werd Nebukadnezar koning van Babylonië. Ook werd Jojakim als gevangene naar Babylonië gebracht, samen met een groep mensen uit het zuidelijke koninkrijk. Zij werden gedwongen Juda te verlaten en in ballingschap in Babylonië te leven. Daniël, Sadrach, Mesach en Abednego behoorden tot deze groep.

666

Het getal van het beest uit de zee in het visioen van Johannes. Er is niets magisch of kwaadaardigs aan het getal 666. Het getal 666 is een symbool. Het staat voor een mens of regering die volledige en totale autoriteit nastreeft. Ze beweren even machtig te zijn als God en waardig te zijn om op dezelfde manier als God aanbeden te worden.

70 jaar

Dit beschrijft hoe lang het zuidelijke koninkrijk de verbondsvloek van ballingschap onderging. Het was een teken dat de ballingschap langdurig was, maar ook dat deze niet eeuwig zou duren. De periode van 70 jaar kan verschillende belangrijke tijdvakken beschrijven. In 605 v.Chr. werd Nebukadnezar koning van Babylon. Ongeveer 70 jaar later nam de Perzische regering de controle over de Babylonische regering over. In 605 v.Chr. werden mensen uit Jeruzalem gedwongen in Babylon te wonen. Ongeveer 70 jaar later keerde een groep Joden terug naar Juda vanuit Babylon. In 586 v.Chr. vernietigden Babylonische legers de tempel in Jeruzalem. Ongeveer 70 jaar later herbouwden de Joden de tempel in Jeruzalem.

70 n.C.

Het jaar dat de Romeinse legers de tempel verwoestten. Ze vernietigden ook een groot deel van de stad Jeruzalem. Joodse rebellen hadden vier jaar lang tegen de Romeinse heerschappij

gevochten. Vervolgens doodden de Romeinse legers veel Joden en staken ze de tempel in brand. Deze werd nooit herbouwd. Jezus had de mensen vaak gewaarschuwd dat dit zou gebeuren. Hij beschreef het als een straf voor het niet accepteren van Hem als de door God gezonden Messias.

Aäron

Een zoon van Amram en Jochebed uit de stam van Levi. Mozes was zijn broer en Mirjam was zijn zus. Hij was de vader van Nadab, Abihu, Eleazar en Ithamar. Hij hielp Mozes bij het leiden van het volk van Israël tijdens de uittocht. Hij werd de eerste hogepriester. Alle hogepriesters moesten uit de familie van Aäron komen. (Levieten, Priester)

Aärons staf

De staf die Aäron gebruikte toen God tekenen en wonderen door hem verrichtte. Later liet God de staf knoppen, bloemen en amandelen voortbrengen. Dit toonde aan dat God Aärons familie had gekozen om Hem te dienen als priesters. Aärons staf werd bewaard in de ark van het verbond.

Abba

Een woord in de Aramese taal dat 'vader' betekent. Jezus noemde God 'Abba'. Degenen die Jezus volgen, maken deel uit van Gods familie. Daarom kunnen zij God hun Vader of Abba noemen, net zoals Jezus dat doet. Deze naam laat zien hoe dichtbij God is voor allen die Hem vertrouwen.

Abel

De tweede zoon van Adam en Eva was Abel. Hij was een herder en bracht een offer dat God behaagde. Zijn broer Kaïn doodde hem, hoewel Abel niets verkeerd had gedaan. De Bijbel spreekt over Abels bloed dat vanaf de grond tot God roept. Dit betekent dat God gerechtigheid moest brengen omdat Abel vermoord was.

Abia

Hij was de zoon van Rehabeam en Maächa, en de vader van Asa, afkomstig uit de stam van Juda. Hij was de tweede koning van het zuidelijke koninkrijk Juda. Hij handelde slecht en vereerde valse goden.

Abiathar

De zoon van Achimelek diende als hogepriester tijdens het koningschap van David. Hij was een afstammeling van Eli. Hoewel hij trouw was aan David, steunde hij Salomo niet als koning na David. Hierdoor mocht hij niet langer als hogepriester dienen, wat de profetie tegen het nageslacht van Eli vervulde.

Abigaïl

Een wijze vrouw die met een dwaze man Nabal getrouwd was. Ze overtuigde David om op God te vertrouwen in plaats van mensen te doden uit boosheid. Nadat Nabal stierf, werd Abigaïl één van Davids vrouwen. Ze kreeg één zoon met David.

Abimelek

Abimelek, een zoon van Gideon en diens bijvrouw uit Sichem, vermoordde bijna al Gideons andere zonen. Hij regeerde als koning over Sichem en de omliggende gebieden. Abimelek was gewelddadig en doodde veel mensen.

Abraham

De zoon van Terah en oom van Lot uit Mesopotamië. In Genesis, hoofdstuk 17, veranderde God zijn naam van Abram naar Abraham. In het Hebreeuws betekent Abrahams naam "vader van vele volken". Abraham werd de vader van het volk Israël. Hij was getrouwd met Sara en hun zoon was Isaäk. Hij had ook een zoon genaamd Ismaël met Sara's slavin Hagar. Abraham stamde af van de familielijn van Sem en volgde God trouw. God sloot een verbond met Abraham en zijn nakomelingen. (Verbond met Abraham)

Absalom

De zoon van David en Maächa. Tamar was zijn zus. Hij had ook een dochter genaamd Tamar. Absalom doodde zijn broer Amnon omdat Amnon hun zus Tamar had verkracht. Absalom riep zichzelf uit tot koning terwijl koning David nog leefde. Zijn leger vocht tegen het leger van David. Joab doodde hem, hoewel David niet wilde dat Absalom iets zou overkomen.

Achab

De zoon van Omri werd de zevende koning van het noordelijke koninkrijk. Hij was de vader van Achazia en zijn vrouw was Izebel. Hij deed meer

kwaad dan enige koning van Israël voor hem. Hij aanbad valse goden en maakte van Samaria een centrum voor de aanbidding van Baäl. Hij beschouwde de profeet Elia als een vijand.

Achaje

Een Romeins gebied in de regio die nu Zuid-Griekenland is. De hoofdstad was Korinthe. Paulus reisde door Achaje tijdens zijn tweede en derde reis.

Achan

Een Israëlitische man uit de stam van Juda hield bezittingen uit Jericho die vernietigd hadden moeten worden. Dit veroorzaakte problemen voor zijn familie en de hele Israëlitische gemeenschap. Achan en zijn hele familie werden ter dood gebracht in de vallei van Achor. In het Hebreeuws betekent Achor problemen.

Achimelech

De achterkleinzoon van Eli, die als hogepriester diende toen de heilige tent in Nob stond, gaf David heilig brood en het zwaard van Goliath toen David op de vlucht was voor Saul. Doëg de Edomiet doodde hem omdat hij David had geholpen.

AD

Afkorting van Anno Domini - Een manier om alle jaren na de geboorte van Jezus te beschrijven. In het Latijn betekent Anno Domini "in het jaar van onze Heer".

Adam

De eerste mens die God schiep was Adam. Eva was zijn vrouw. In het Hebreeuws betekent de naam Adam 'mens' en lijkt het op het Hebreeuwse woord voor 'grond'. God maakte Adam van stof en blies de levensadem in hem. Hij had een vriendschappelijke en vredige relatie met God terwijl hij in de Hof van Eden leefde. Samen met Eva zorgde hij voor de tuin. Hij gaf namen aan alle wezens die God had gemaakt. Adam was de vader van Kaïn, Abel en Seth. Toen Adam en Eva ophielden God te gehoorzamen, moesten ze de Hof van Eden verlaten.

Adonia

Adonia, de zoon van David en Haggit, kroonde zichzelf tot koning voordat David Salomo als

koning benoemde. Toen Salomo koning werd, spaarde hij Adonia's leven. Later deed Adonia een dwaas verzoek en probeerde hij meer macht te verkrijgen dan Salomo en zelf koning te worden. Om deze reden liet Salomo hem doden.

Adoptie

Adoptie vindt plaats wanneer iemand deel wordt van een familie waarin hij of zij niet is geboren. Dit gebeurt wanneer mensen op Jezus vertrouwen. God heeft mensen geschapen om in vrede en liefde met Hem samen te leven. Ze waren bedoeld om kinderen in Zijn familie te zijn. Mensen accepteerden Gods liefde echter niet en kozen ervoor hun eigen weg te volgen. Dit betekende dat ze tot geen enkele familie behoorden. Degenen die geloven dat Jezus de Messias is, accepteren Gods liefde en worden weer deel van Gods familie. Paulus beschreef dit als geadopteerd worden als Gods kinderen.

Afgrond

Een manier om te spreken over een plaats vol boze geestelijke wezens. In het evangelie van Lucas had Jezus de macht om boze geestelijke wezens daarheen te sturen (Lucas 8:31). In een visioen dat in Openbaring is vastgelegd, zag Johannes het als een bodemloze put. Het werd geregeerd door een boos geestelijk wezen genaamd de Vernietiger. Boze geestelijke wezens kwamen er alleen uit wanneer God het toestond. (Boze geestelijke wezens)

Ahia

Een profeet uit Silo. Zijn woorden en daden daagden de autoriteit uit van koningen die ongehoorzaam waren aan God. God gebruikte Ahia om aan te tonen dat Salomo niet trouw was gebleven aan het verbond dat God met David had gesloten. Later gebruikte God Ahia ook om te laten zien dat Jerobeam niet trouw was gebleven aan God.

Ai

Een stad in Kanaän waar Abraham een altaar bouwde. De Israëlieten verloren hun eerste slag tegen Ai, maar wonnen de tweede slag en vernietigden de stad. In het Hebreeuws betekent Ai "de ruïne".

Alfa en Omega

In het Griekse alfabet is Alfa de eerste letter en Omega de laatste letter. Jezus noemde zichzelf de Alfa en de Omega. Hiermee wilde hij zeggen dat hij de eerste en de laatste is. Hij was aanwezig bij het begin toen God alle dingen schiep en zal er zijn aan het einde van de wereld zoals die nu is. Dit benadrukt dat Jezus altijd heeft bestaan en altijd zal blijven bestaan. Het is ook een manier om te zeggen dat Jezus God is. God de Vader noemde zichzelf de Alfa en de Omega in Openbaring 21:6.

Alfabet gedicht

Een gedicht waarin elke regel of sectie begint met een andere letter van het alfabet. De eerste regel of sectie begint met de eerste letter van het alfabet. De tweede regel of sectie begint met de tweede letter. Dit patroon gaat door tot het einde van het alfabet. Alfabetgedichten waren gebruikelijk in de Hebreeuwse taal. (Gedicht)

Altaar

Iets dat mensen bouwden om God te eren. Ze aanbaden door offers te brengen op het altaar. Mensen bouwden vaak altaren om op een speciale manier te erkennen hoe God had gesproken of gehandeld. Altaren hielpen hen herinneren aan wat God had gezegd of gedaan. De altaren lieten ook zien dat mensen toegewijd waren aan het aanbidden en gehoorzamen van God. God gaf nauwkeurige instructies voor het bouwen van de altaren in de heilige tent (tabernakel) en de tempel. Mensen bouwden ook altaren om valse goden te aanbidden.

Amalekieten

Een bevolkingsgroep ten zuiden van Kanaän, vermoedelijk nageslacht van Amalek, de kleinzoon van Ezau. Ze waren vijanden van het volk van Israël en vielen de Israëlieten honderden jaren aan.

Amen

Een woord in de Hebreeuwse taal dat "werkelijk" of "moge het zo zijn" betekent. Het geeft aan dat mensen het eens zijn met wat er is gezegd en dat ze willen dat het gebeurt. In de Bijbel zeiden mensen vaak "amen" bij het prijzen van God, bidden of het zegenen van anderen.

Ammonieten

Een bevolkingsgroep die ten oosten van de rivier de Jordaan leefde, afkomstig uit het nageslacht van Lot. Het land waar ze woonden, heette Ammon. Ze aanbaden de afgod Molek.

Amorieten

Een volk dat in Kanaän en ten oosten van de rivier de Jordaan leefde. Ze stamden af van Kanaän, de zoon van Cham. Ze waren eeuwenlang vijanden van de afstammelingen van Abraham. God verdreef hen uit Kanaän en gaf hun land aan de Israëlieten.

Amos

Een profeet uit het zuidelijke koninkrijk Juda tijdens de regeerperiode van koning Uzzia. Hij was een herder. Zijn profetische boodschappen richtten zich op het noordelijke koninkrijk tijdens de heerschappij van koning Jerobeam II. Zijn profetieën zijn vastgelegd in het boek Amos.

Andreas

Een visser uit Betsaïda die in Kafarnaüm woonde, was een discipel van Johannes de Doper en werd een van de twaalf discipelen van Jezus. Petrus was zijn broer.

Antiochië in Pisidië

Een stad in de Romeinse regio Pisidië in Klein-Azië. Paulus bezocht deze stad tijdens drie van zijn reizen om het goede nieuws over Jezus te verspreiden. Men vermoedt dat Paulus' brief aan de Galaten daar aan de kerk werd voorgelezen. Dit was een andere stad dan Antiochië in Syrië.

Antiochië in Syrië

Antiochië was een belangrijke Griekse stad in het Romeinse gebied van Syrië. Reizigers van over de hele wereld passeerden deze stad. Het bevond zich in het gebied dat nu Turkije heet, dicht bij het huidige Syrië. De kerk in Antiochië ondersteunde Paulus bij zijn reizen om de boodschap over Jezus te verspreiden.

Apocalyptisch geschriften

In de Griekse taal betekent het woord *apocalyps* iets onthullen of blootleggen. Apocalyptisch geschriften waren gebruikelijk onder Joodse en christelijke profeten. In apocalyptisch geschriften gebruikten profeten tekens en afbeeldingen om te

spreken over gebeurtenissen op aarde. Deze tekens en afbeeldingen onthulden geestelijke waarheden over die gebeurtenissen. Ze hielpen mensen Gods perspectief te begrijpen en toonden hoe God zijn volk zou redden en hun vijanden zou oordelen. De tekens en afbeeldingen in apocalyptisch geschriften zijn vaak krachtig en beangstigend, bedoeld om de aandacht van mensen te trekken.

Apollos

Een Jood uit Alexandrië in Egypte die de Schrift (Bijbel) uitstekend begreep. Hij raakte bevriend met Aquila en Priscilla in Efeze. Zij hielpen hem om meer te begrijpen over Jezus. Apollos onderwees in kerken waar Paulus had gewerkt.

Apostelen

De twaalf discipelen van Jezus en andere naaste volgelingen werden leiders in de eerste kerken. De apostelen onderwezen mensen over Jezus en verspreidden het goede nieuws over Hem. Het woord "apostel" komt uit het Grieks en betekent iemand die gezonden is.

Aquila en Priscilla

Een man en een vrouw maakten en verkochten tenten. Ze waren Joden die in Rome hadden gewoond. Paulus werd bevriend met hen in de stad Korinthe. Ze werkten samen om het goede nieuws over Jezus te verspreiden. Paulus noemde hen in drie van zijn brieven. Aquila en Priscilla hielpen Apollos om meer te begrijpen over Jezus.

Aram

Een volk dat in Mesopotamië en Syrië leefde, de Arameeërs, aanbaden valse goden. Ze stamden af van het nageslacht van Sem. Het land waar ze woonden, werd ook Aram genoemd. De familie van Abraham woonde in Aram. Damascus werd een belangrijke stad voor de Arameeërs. Hun taal, het Aramees, werd later ook gesproken door veel Assyriërs, Babyloniërs en Joden. Delen van de Bijbel zijn in het Aramees geschreven.

Ark

De grote boot die Noach bouwde in opdracht van God. God beschermde de mensen en de dieren in de ark tijdens de zondvloed.

Ark van het verbond

Een belangrijke kist die symbool stond voor het verbond op de berg Sinaï. Heilige voorwerpen werden erin bewaard, waaronder de stenen tafelen met de Tien Geboden, een kruik met manna en de staf van Aäron. Aanvankelijk werd de ark in de heilige tent bewaard. Later werd deze bewaard in de Allerheiligste Kamer van de tempel (Allerheiligste Kamer). Het fungeerde als Gods troon op aarde en was de plek waar Gods volk Hem kon ontmoeten.

Artaxerxes

De heerser van het Perzische koninkrijk van 465 tot 425 v.Chr. was bekend als Artaxerxes I. God gebruikte hem als een instrument om de Joden te helpen bij het herbouwen van de muur van Jeruzalem.

Artemis

Een valse godin werd aanbeden om mensen te helpen bij de jacht en het krijgen van kinderen. In de tijd en op de plaatsen van het Nieuwe Testament werd ze onder verschillende namen vereerd. Toen de Grieken de stad Efeze bouwden, noemden ze haar Artemis. Er stond een enorme en beroemde tempel ter ere van haar in Efeze. Efeze was het centrum van de aanbidding van Artemis.

Asa

Hij was de zoon van Abia en de vader van Josafat, afkomstig uit de stam van Juda. Hij was de derde koning van het zuidelijke koninkrijk Juda. Jarenlang volgde hij God trouw en leidde hij het volk om uitsluitend God te aanbidden. Later verloor hij zijn vertrouwen in God en begon hij het volk van God slecht te behandelen.

Asaf

Een Leviet uit de familielijn van Gershon. David benoemde Asaf, zijn helpers en de zonen uit Asafs familielijn. Hij gaf hen de verantwoordelijkheid voor de erediensten. Zij leidden het volk van Israël in het prijzen van God met dankliederen. Ze profeteerden, bespeelden instrumenten en schreven liederen. Sommige van deze liederen zijn vastgelegd in het boek Psalmen.

Assyrië

Assyrië was een koninkrijk in Mesopotamië dat duizenden jaren bestond. Het werd een machtige heerser over vele andere naties en bevolkingsgroepen. De hoofdstad was Nineve. In 722 v.Chr. nam Assyrië de controle over het noordelijke koninkrijk Israël over. Ze dwongen de Israëlieten hun land te verlaten en ver weg in ballingschap te leven. Enkele van de koningen van Assyrië waren Tiglath-Pileasar, Salmanasser, Sargon en Sanherib. In 612 v.Chr. wonnen Babylonische legers een belangrijke slag tegen Assyrië, waarna Assyrië niet langer machtig was.

Astoret

Een godin die door veel volkeren in en rond Kanaän werd aanbeden. Ze stond ook bekend als Ashera, Astarte en Ishtar. Ze werd vereerd als de moeder van andere mannelijke en vrouwelijke goden.

Athalia

Athalia was een kleindochter van Omri en de moeder van Ahazia. Vermoedelijk was zij een dochter van Achab en Izebel en trouwde ze met koning Joram. Athalia vermoordde de mannelijke nakomelingen in de familielijn van David die koning hadden kunnen worden, nadat Jehu haar zoon Ahazia had gedood. Alleen Joas werd gered. Athalia regeerde zes jaar als koningin over het zuidelijke koninkrijk en leidde het volk in de aanbidding van Baäl. Ze beging veel slechte daden en werd uiteindelijk gedood door paleiswachten.

Athene

Een zeer belangrijke Griekse stad in de Romeinse provincie Achaje. Paulus bezocht deze stad tijdens zijn tweede reis. Hij deelde de boodschap van Jezus met de denkers en leiders op de Areopagus. De Areopagus was een heuvel buiten Athene waar een raad van Atheense leiders bijeenkwam om belangrijke zaken te bespreken.

Baal

Baäl was een valse god die werd aanbeden door bevolkingsgroepen in en rond Kanaän. In het Hebreeuws betekent het woord Baäl "heer" of "heerser". Baäl werd vereerd als de god van de zon en van stormen. Men geloofde dat hij hen kinderen en gezonde gewassen schonk.

Baäl-Peor

Baäl-Peor was een locatie in het land van Moab. De Israëlieten verbraken daar hun verbond met God toen ze Baäl begonnen te aanbidden. Dit leidde tot een plaag die duizenden Israëlieten het leven kostte.

Baan

De hoofdpersoon in het verhaal dat in het boek Job wordt verteld, kwam uit Uz. Men vermoedt dat Uz in Edom lag. Er wordt gedacht dat Job niet uit de familielijn van Jakob stamde. Hij vereerde trouw de ene ware God. God stelde Job op de proef door hem te laten lijden. Job stelde God veel vragen en sprak openhartig over zijn gevoelens. Tijdens de beproeving bleef hij trouw aan God.

Babel

De stad Babel werd door mensen samen gebouwd voordat ze verschillende talen spraken. Ze begonnen een hoge toren te bouwen in de stad, omdat ze daar wilden blijven in plaats van zich over de aarde te verspreiden. Dit ging in tegen wat God voor de mensen wilde. God stopte hen door hun taal te veranderen, wat hen verwarde omdat ze elkaar niet meer konden begrijpen. In de Hebreeuwse taal klinkt het woord Babel als het woord voor verwarring. Babel werd een symbool voor mensen die samenwerken tegen de wil van God.

Babylon

Babylon was de hoofdstad van Babylonië, een koninkrijk in Mesopotamië dat duizenden jaren bestond. Het werd een machtige heerser over vele andere naties en bevolkingsgroepen. Veel Babyloniërs behoorden tot de bevolkingsgroep die de Chaldeeën werd genoemd. Babylonië nam de controle over het zuidelijke koninkrijk Juda. In 586 v.Chr. vernietigden Babylonische legers Jeruzalem en de tempel die was gebouwd tijdens de regering van koning Salomo. Ze dwongen veel mensen uit Juda hun land te verlaten en in ballingschap in Babylon te leven. Marduk-Baladan, Nebukadnezar, Awel-Marduk en Belsazar waren Chaldeeuwse koningen van Babylonië. In 539 v.Chr. nam de Perzische regering de controle over de Babylonische regering over. Sommige boeken van de Bijbel gebruiken de naam Babylon om te verwijzen naar machtige regeringen. De naam Babylon beschreef rijke en trotse koninkrijken die God niet eerden en probeerden machtiger te zijn

dan welke andere regering of bevolkingsgroep dan ook. Ze heersten zonder genade over andere naties en behandelden mensen zeer slecht. In Openbaring gebruikte Johannes Babylon als een symbool voor de regering van Rome.

Balak

De koning van Moab leefde in de tijd dat de Israëlieten naar Kanaän trokken. Hij huurde de profeet Bileam in om een vloek over de Israëlieten uit te spreken, in de hoop dat dit hem zou helpen de Israëlieten uit zijn land te verdrijven.

Ballingschap

Wanneer mensen gedwongen worden hun huizen en land te verlaten om ergens anders te wonen, was dit een vloek van het Sinaïverbond. Veel Israëlieten uit het noordelijke koninkrijk werden verbannen naar Assyrië en keerden nooit terug naar Israël. Veel Israëlieten uit het zuidelijke koninkrijk werden verbannen naar Babylonië, maar sommigen van hen keerden terug naar Juda.

Barabbas

Een Jood die schuldig was aan moord en de strijd tegen de Romeinse regering, was door de Romeinen in de gevangenis gezet. Pilatus liet hem vrij in plaats van Jezus tijdens het Pascha.

Barak

Hij was een Israëliet uit de stam van Naftali en volgde Gods instructies op om het leger van Sisera aan te vallen. Hij wilde echter alleen gehoorzamen als Deborah met hem meeging. Samen met Deborah zong hij een belangrijk lied over hun overwinning, zoals beschreven in Richteren hoofdstuk 5.

Barnabas

Een Joodse gelovige uit de stam van Levi afkomstig van het eiland Cyprus. Zijn naam lijkt op de Hebreeuwse woorden voor 'zoon van hulp'. Barnabas, ook bekend als Jozef, gaf vrijgevig wat hij bezat om anderen te ondersteunen. Hij droeg ook bij aan het bevorderen van vrede tussen mensen. Barnabas was een apostel en hielp Saul (Paulus) nadat deze een gelovige was geworden. Samen met Paulus reisde hij naar veel plaatsen om het goede nieuws over Jezus te verspreiden. Johannes Marcus was de neef van Barnabas.

Bathseba

De vrouw van Uria de Hethiet. David pleegde overspel met haar, liet haar man vermoorden en maakte haar vervolgens tot zijn vrouw. Hun eerste kind stierf als gevolg van Davids zonden. Hun tweede kind was Salomo. Jezus stamde af van Bathseba.

Benjamin

Benjamin was de jongste zoon van Jakob en Rachel. Aanvankelijk noemde Rachel hem Ben-Oni, wat in het Hebreeuws "zoon van mijn verdriet" betekent. Jakob veranderde zijn naam in Benjamin, wat "zoon van mijn rechterhand" betekent. Rachel overleed bij de geboorte van Benjamin. Zijn nakomelingen vormden een stam van Israël.

Berea

Een Griekse stad in het Romeinse gebied van Macedonië, gelegen in het gebied dat nu Noord-Griekenland is. Paulus reisde daarheen tijdens zijn tweede reis.

Berseba

Een stad in het zuiden van Kanaän, die de meest zuidelijke stad van het land Israël werd. Abraham groef daar een put. God sprak tot Hagar, Isaak, Jakob en Elia in Berseba of in de nabijgelegen woestijn.

Besnijdenis

Het was een gebruik onder bepaalde bevolkingsgroepen in de tijden en plaatsen die in de Bijbel worden beschreven. Hierbij werd de voorhuid van het mannelijke geslachtsorgaan verwijderd. Voor Israëlieten was de besnijdenis een teken dat zij deel uitmaakten van het volk waarmee God een verbond had gesloten. Israëlieten voerden de besnijdenis alleen uit bij mannen die ouder waren dan acht dagen.

Bethany

De stad waar Maria, Martha en Lazarus woonden, lag op korte afstand ten oosten van Jeruzalem, nabij de Olijfberg.

Bethel

De plek waar God aan Jakob verscheen toen hij voor Ezau vluchtte, werd ook Luz genoemd. In het Hebreeuws betekent Bethel 'huis van God'.

Abraham en Jakob bouwden daar altaren om God te aanbidden. Het werd een belangrijke stad in Israël, gelegen ten noorden van Jeruzalem aan de grens tussen de zuidelijke en noordelijke koninkrijken. Jerobeam bouwde er een tempel om valse goden te aanbidden.

Bethlehem

De stad waar David vandaan kwam en waar Jezus werd geboren, ligt op korte afstand ten zuiden van Jeruzalem.

Bijbel

Het boek met heilige geschriften voor joden en christenen. Voor joden omvat de Bijbel de boeken van het Oude Testament. Voor christenen omvat de Bijbel zowel de boeken van het Oude Testament als die van het Nieuwe Testament. (Gods woord)

Bijvrouwen

In de tijd en op de plaatsen van het Oude Testament hadden veel mannen meer dan één vrouw. De belangrijkste vrouw van de man had de meeste autoriteit onder de vrouwen in het huishouden. De vrouwen die bijvrouwen werden genoemd, hadden minder rechten. Vaak werden vrouwelijke slaven of dienstmeisjes gedwongen om bijvrouwen te worden.

Bileam

Een profeet uit Mesopotamië die niet tot het nageslacht van Jakob behoorde, maakte gebruik van magie om de toekomst te voorspellen. Balak huurde hem in om een vloek uit te spreken over het volk van Israël. De ezel van Bileam sprak tot hem in een poging hem tegen te houden. God zorgde ervoor dat Bileam het volk zegende in plaats van hen te vervloeken.

Bilhah

Een dienaars van Rachel. Rachel gaf haar als bijvrouw aan Jakob (bijvrouwen). De afstammelingen van haar zonen Dan en Naftali werden stammen van Israël.

Bloed

In de Bijbel heeft het woord bloed twee betekenissen. De eerste betekenis verwijst naar de rode vloeistof in de lichamen van mensen en dieren. De tweede betekenis is een symbool van

leven. Leven wordt gezien als een geschenk van God. Bloed werd als belangrijk beschouwd omdat het aantoonde dat een dier of persoon leefde. Het verlies van bloed werd begrepen als leidend tot de dood. Daarom werd alles wat met bloedverlies te maken had als onrein beschouwd. Omdat bloed belangrijk was, werd het gebruikt om dingen heilig en rein te maken. Het besprenkelen van bloed van offers op iemand of iets was een teken dat de persoon of het object gereinigd was van dood en zonde.

Boek des levens

In de Bijbel heeft het boek des levens twee betekenissen en wordt het ook wel Gods boek genoemd. In het Oude Testament verwijst het naar een manier om te spreken over mensen die leven. Het wordt beschreven als een lijst van namen verzameld in een boek dat God schrijft. In het Nieuwe Testament verwijst het naar mensen die Jezus volgen en wordt het beschreven als behorend tot het Lam van God. Het boek des levens is geen fysiek boek met namen erin, maar een manier om te spreken over wie leeft of wie in Jezus gelooft.

Boek van Henoch

Een Joodse tekst die zowel voor als na de tijd van Jezus bekend was. Het is niet geschreven door de Henoch die in Genesis wordt genoemd.

Brandoffers

Offers van zuivere mannelijke dieren of vogels werden door mensen gekozen om te brengen. Het hele dier, behalve de huid, werd verbrand. Dit symboliseerde dat de persoon die het offer bracht, volledig toegewijd is aan God. Er waren specifieke momenten waarop brandoffers moesten worden gebracht. Mensen konden ook op andere momenten brandoffers brengen wanneer ze dat wilden. Tijdens brandoffers werden trompetten geblazen.

Brieven aan de kerken

Jezus gaf Johannes de opdracht om brieven met boodschappen aan de zeven gemeenten te schrijven. Elke brief begint met een unieke beschrijving van Jezus. In de meeste brieven prijst Jezus de manieren waarop de gemeente trouw leefde. Hij wijst ook vaak op manieren waarop de gemeente niet trouw aan Hem is. Jezus moedigde de gelovigen in elke gemeente aan om naar de Heilige Geest te luisteren. Hij sloot elke brief af met

een belofte voor degenen die deelden in zijn overwinning over de macht van de zonde.

Caesar

De titel voor de heerser met de meeste autoriteit in de gebieden die door de Romeinse regering werden gecontroleerd, was "Caesar." Julius Caesar was de eerste die deze titel gebruikte. De heersers die na hem kwamen, gebruikten deze titel ook. De Caesars na Julius waren keizers van Rome. Bijna alle Caesars behandelden de mensen over wie ze regeerden zeer slecht. Caesar Augustus was de keizer toen Jezus werd geboren. De Romeinen vereerden de keizer als heer en als de zoon van de goden. Degenen die weigerden de keizer te aanbidden, werden slecht behandeld. Ze mochten niet kopen en verkopen op de markt. De aankondiging dat Jezus Heer en Gods Zoon is, daagde de autoriteit van de Romeinse heerser uit.

Caesarea

De hoofdstad van de Romeinse provincie Judea in Israël, lag aan de kust van de Middellandse Zee. Herodes de Grote liet deze stad bouwen.

Cana

Een stad in Galilea. Twee van de zeven tekenen in het evangelie van Johannes vonden daar plaats. De discipel Nathanaël kwam uit Kana.

Cham

De jongste zoon van Noach. Hij en zijn vrouw werden gered van de zondvloed omdat ze in de ark waren. Hij toonde geen respect voor zijn vader toen Noach dronken werd na de zondvloed. Hierdoor sprak Noach een vloek uit over een deel van Chams familie in plaats van een zegen.

Christus

Het woord in de Griekse taal voor messias of gezalfde. Toen Jezus op aarde leefde, begonnen veel Joden te geloven dat hij de Messias is. Daarom wordt Hij Jezus Christus genoemd. (Messias, Jezus)

Cornelius

Een Romeinse legercommandant die in Caesarea woonde. Hoewel hij geen Jood was, aanbad hij de God van Israël. Hij en zijn familie waren enkele van de eerste heidenen die de Joodse Messias Jezus volgden.

Cyprus

Een groot eiland in de Middellandse Zee, gelegen ten westen van Syrië en ten zuiden van Turkije. Profeten in het Oude Testament noemden Cyprus. Het eiland speelde een belangrijke rol tijdens Paulus' eerste reis om het goede nieuws te verspreiden. De gelovigen Barnabas en Mnason kwamen uit Cyprus.

Dag des Heren

Johannes, de schrijver van Openbaring, verwees naar zondag als de dag na de sabbat. Het is de dag van de week waarop Jezus uit de dood is opgestaan. Daarom begonnen kerken op zondag samen te komen om God te aanbidden.

Dag van de Heer

In het Oude Testament was het een manier om te spreken over een tijd van oordeel. God zou zijn oordeel vellen over zijn volk of hun vijanden. In het Nieuwe Testament verwijst het naar Jezus' terugkeer, wanneer Hij alle mensen zal oordelen (Jezus' terugkeer). (Oordeelsdag)

Dag van het Oordeel

De toekomstige tijd waarin God alle mensen en geestelijke wezens zal oordelen. Hij zal onthullen of hun gedachten, verlangens en daden in overeenstemming zijn met zijn wil voor de wereld. Hij zal laten zien of zij zijn wegen hebben gevolgd. Hij zal kwaad volledig van goed scheiden en alles wat slecht is voorgoed vernietigen. Alles wat goed is, zal voor altijd in vrede en vreugde met God leven. (Dag van de Heer Joël 1:1-20.)

Dagon

Een valse god die werd aanbeden door bevolkingsgroepen in en rond Kanaän. In het Hebreeuws betekent het woord Dagon 'graan'. Dagon werd beschouwd als de vader van Baäl.

Damascus

De hoofdstad van het koninkrijk ten noorden van Israël ligt in het gebied dat nu Syrië heet. Gedurende vele jaren was het een stad van de Arameeërs. Het bevindt zich ongeveer 300 km ten noorden van Jeruzalem.

Dan

Dan was de oudste zoon van Jakob en Bilha. In het Hebreeuws betekent de naam Dan "hij oordeelde". Zijn nakomelingen vormden de stam van Dan, een van de stammen van Israël. Dan was ook de naam van de belangrijkste stad van deze stam. Deze stad lag in de buurt van de berg Hermon en was een van de meest noordelijke gebieden van Israël.

Daniël

Een jonge man uit het zuidelijke koninkrijk tijdens de regering van koning Jojakim. Hij werd uit Juda meegenomen om in Babylon te wonen. Hij diende verschillende Babylonische en Perzische koningen als wijze man en regeringsleider. Hij stond ook bekend als Beltsazar. Hij was een profeet en God gaf hem visioenen en boodschappen, die zijn vastgelegd in het boek Daniël.

Darius

Een koning van Perzië, bekend als Darius de Grote of Darius I. God gebruikte hem als een instrument. Darius stond de Joden toe de tempel te herbouwen.

David

David, een zoon van Isaï uit de stam van Juda, kwam uit het nageslacht van Ruth. Als jonge herder volgde hij God trouw en werd hij de beroemdste koning van Israël. Hij bespeelde instrumenten en schreef liederen en gedichten. David was trouw aan God en aanbad uitsluitend Hem. Alle koningen na hem werden met hem vergeleken. God sloot een verbond met David. (Verbond met David)

Debora

Een van de twaalf rechters van Israël. Ze was een profetes in het heuvelgebied van Efraïm. Ze hielp de Israëlieten door moeilijke zaken voor hen op te lossen. Ze benoemde Barak als leider van de aanval tegen het leger van Sisera. Haar lied over hun overwinning is vastgelegd in Richteren, hoofdstuk 5.

Delila

Een Filistijnse vrouw op wie Simson verliefd was. De Filistijnse leiders gebruikten haar om het geheim van Simsons verbazingwekkende kracht te ontdekken. Simson loog drie keer tegen haar hierover, maar Delila smeekte hem totdat hij haar

uiteindelijk de waarheid vertelde. Ze ontving geld voor het verraden van Simson aan de leiders.

Derbe

Een stad in de Romeinse provincie Galatië in Klein-Azië. Paulus bezocht deze stad tijdens drie van zijn reizen om het goede nieuws over Jezus te verspreiden. Men denkt dat Paulus' brief aan de Galaten daar in de kerk werd voorgelezen.

Diakens

Volgelingen van Jezus die als kerkleiders dienen, waren diakenen. Zij werkten hard om te helpen voldoen aan de behoeften van de gelovigen in de kerk. Het werk van de eerste diakenen wordt beschreven in Handelingen 6:1-7.

Dienaar van God

De Dienaar die God beloofde te sturen om Zijn volk te helpen. Het boek Jesaja bevat verschillende profetieën over deze dienaar. God koos deze dienaar om Zijn leer met het volk te delen en stelde hem apart om hen met rechtvaardigheid te leiden. Hij zou lijden tijdens zijn dienst. De dienaar wordt soms beschreven als het volk van Israël, en soms als een profeet of iemand anders die Gods volk hielp. Andere keren wordt de dienaar beschreven als een redder die in de toekomst zou komen. In Handelingen hoofdstuk 3 legde Petrus uit hoe de dienaar die in Jesaja wordt beschreven ook de Joodse Messias was. Petrus toonde vervolgens aan dat Jezus deze Dienaar en Messias is.

Dinah

De dochter van Jakob en Lea. Haar broers Levi en Simeon doodden Sichem nadat hij haar had verkracht.

Discipel

Iemand die een leraar of leider volgt. Discipelen doen wat hun leraar doet en leven zoals hij. Terwijl Jezus in Israël actief was, koos Hij bepaalde discipelen om zijn naaste volgelingen te zijn. Er waren er 12, net zoals er 12 stammen van Israël waren. De 12 discipelen werden ook apostelen genoemd. (12 stammen, Apostelen)

Docetisme

Een geloof dat Jezus geen menselijk lichaam had en niet volledig mens was, was gebaseerd op een

Grieks idee. Dit idee stelde dat lichamen slecht waren en dat alleen geestelijke zaken die eeuwig duren, goed waren. Docetisme werd onderdeel van een denkwijze genaamd Gnosticisme. Gnosticisme legde uit dat de wereld problemen had omdat mensen lichamen hadden. Gnostici geloofden dat mensen gered werden door geheime kennis te bezitten.

Dood en Hel

In Openbaring beschreef Johannes de dood en de hel als kwade machten die door God worden geoordeeld. Dit betekent dat God de dood en de hel voor altijd beëindigt. Hierdoor zullen mensen in Gods koninkrijk op aarde nooit sterven. Mensen die weigeren zich bij Gods koninkrijk aan te sluiten, zullen voor altijd van God gescheiden blijven.

Dopen

Een gebruik onder Joden. De doop was een uiterlijk teken van iets dat innerlijk in mensen was gebeurd. Ze gingen het water in en werden ermee bedekt. Daarna kwamen ze weer uit het water. Mensen deden dit om volgens de Joodse wetten rein te worden. Heidenen werden gedoopt om te laten zien dat ze het Joodse geloof hadden aangenomen. Joden werden gedoopt als een teken van gehoorzaamheid aan God. Het toonde aan dat ze zich van zonde hadden afgekeerd. Christenen worden gedoopt om te laten zien dat ze zich van zonde hebben afgekeerd en in Jezus geloven. Het toont aan dat ze toegewijd zijn aan het volgen van Jezus en deel uitmaken van Gods volk.

Dromen

Een manier waarop God zichzelf en zijn plannen aan mensen bekendmaakt, is via dromen. Soms is Gods boodschap in een droom heel duidelijk voor mensen, terwijl het andere keren misschien niet duidelijk is. God geeft sommige mensen het vermogen om de dromen van anderen te begrijpen, zodat zij anderen kunnen helpen de boodschap van God te begrijpen. Niet alle dromen zijn boodschappen van God. Dromen van God worden niet door mensen veroorzaakt; ze zijn een geschenk van God.

Duisternis

In de Bijbel heeft het woord duisternis twee betekenissen. De eerste betekenis verwijst naar de periode wanneer de zon ondergaat en het buiten donker wordt. De tweede betekenis is een symbool

voor zaken die tegen God zijn. Deze duisternis brengt verwarring en problemen met zich mee en wil vernietigen wat God heeft geschapen. Kwaad en kwade geestelijke wezens worden beschreven als het koninkrijk van de duisternis. (Kwade geestelijke wezens)

Duivel

De leider van alle kwade geestelijke wezens, de duivel, had God in de hemel gediend. Maar hij stopte met het aanbidden van God en begon zich te verzetten tegen wat God wilde dat er gedaan werd. Hierdoor kon hij niet langer in Gods aanwezigheid in de hemel blijven. De Bijbel beschrijft dit als een ster of bliksem die uit de hemel valt. In de Bijbel wordt de duivel ook soms Satan genoemd. In het Hebreeuws betekent het woord satan "degene die anderen beschuldigt". De duivel wordt ook de prins van deze wereld en de prins van demonen genoemd. Hij vertelt leugens en beschuldigt Gods volk ervan verkeerd te doen, en hij probeert hen ontrouw aan God te maken. De duivel heeft de macht om slechte dingen in de wereld te doen, maar Gods macht en autoriteit zijn groter dan die van de duivel. In de Hof van Eden verscheen de duivel aan Eva in de vorm van een slang. In Openbaring beschreef Johannes de duivel als een draak. (Kwade geestelijke wezens)

Echtscheiding

Wanneer mensen die getrouwd zijn, besluiten hun huwelijk te beëindigen. De Wet van Mozes bevatte regels over echtscheiding. Echtscheiding werd officieel door een geschreven brief wanneer het paar stopte met samenwonen. Sommige profeten gebruikten echtscheiding als een metafoor. Het beschreef de relatie tussen het volk van Israël en God. Ze waren niet trouw gebleven aan het verbond van de berg Sinaï. Daarom stond God toe dat zijn volk in ballingschap werd gedwongen te leven in Assyrië en Babylon. Ze woonden niet langer in het land dat Hij hun had gegeven. Dit was vergelijkbaar met een getrouwd paar dat stopte met samenwonen. Op deze manier was de ballingschap als een echtscheiding tussen God en zijn volk.

Edom

Het gebied ten zuiden en oosten van Juda waar de familie van Ezau woonde, werd ook Edom genoemd. Ezau's kinderen vormden een sterke natie genaamd Edom. De Edomieten en de Israëlieten leefden niet in vrede met elkaar.

Eerstelingen

De Israëlieten moesten een offer brengen van het eerste deel van hun oogst. Ze deden dit aan het begin van de oogst tijdens het Feest van Ongezuurde Broden. Dit herinnerde hen eraan dat het land en de opbrengst ervan aan God toebehoren. Het herinnerde hen eraan dat God in al hun behoeften voorziet.

Eerstgeboorterecht

Het gezag en het aandeel van het familiebezit werden aan de oudste zoon gegeven wanneer de vader van een familie overleed. De oudste zoon ontving twee keer zoveel eigendom als de andere zonen. Hij had dezelfde autoriteit over de rest van de familie als de vader had. Hij was de verantwoordelijke leider van de familie.

Eeuwig leven

Een leven dat niet kan worden vernietigd door zonde of dood en dat voor altijd zal duren. Jezus was de eerste mens die eeuwig leven ontving. Dit is het leven dat Hij had toen God Hem uit de dood opwekte. Jezus schenkt dit leven aan allen die in Hem geloven en Hem volgen. Zij zullen eeuwig leven hebben in de nieuwe schepping, een leven van vrede en vriendschap met God.

Eeuwige God

Een manier om over God te spreken is als altijd bestaand en eeuwig. Het is de naam van God die werd gebruikt in een visioen dat Daniël had. Vele jaren later had Johannes een visioen over Jezus. Jezus verscheen aan Johannes zoals de Eeuwige God aan Daniël verscheen.

Efeze

Efeze was de hoofdstad van het Romeinse gebied van Azië. De verering van de godin Artemis was de belangrijkste religie in de stad. Paulus bezocht Efeze tijdens zijn tweede en derde reis en verbleef daar twee jaar om de kerk te ondersteunen.

Efraïm

Efraïm was de tweede zoon van Jozef en Asnath. In het Hebreeuws betekent Efraïm 'dubbele vrucht'. Jakob adopteerde hem als een van zijn eigen zonen en gaf hem de vaderlijke zegen, zelfs al was hij niet de oudste zoon. De familielijn van Efraïm werd een stam van Israël. Ze waren een belangrijke stam in

het noordelijke koninkrijk van Israël. De hoofdstad van dit noordelijke koninkrijk lag in het land van Efraïm. In de Bijbel wordt het noordelijke koninkrijk soms Efraïm genoemd.

Egypte

Een machtig koninkrijk in Noord-Afrika, waar de Israëlieten vele jaren als slaven leefden. Ze werden bevrijd van de slavernij in Egypte tijdens de uittocht. De koningen van Egypte werden Farao's genoemd. In de Bijbel deden de Egyptenaren soms Gods volk kwaad, terwijl ze hen op andere momenten hielpen.

Ehud

Een van de twaalf rechters van Israël. Hij kwam uit de stam Benjamin en was linkshandig. Hij gebruikte dit feit als onderdeel van zijn plan om de koning van Moab te doden.

Eleazar

Hij was een zoon van Aäron uit de stam van Levi. Zijn broers waren Nadab, Abihu en Ithamar. Hij was de vader van Pinehas en werd de belangrijkste leider van de Leviëten. Na de dood van Aäron werd hij de hogepriester. Hij assisteerde Mozes bij het leiden van het volk van Israël in de woestijn en hielp Jozua bij het leiden van het volk in Kanaän.

Eli

De hogepriester in de tijd dat Samuel jong was, leefde tijdens de periode van de 12 rechters. Hij diende terwijl de heilige tent in Silo stond. Eli was de vader van Hofni en Pinechas. Hij weerhield zijn zonen er niet van om slechte dingen te doen. Hierdoor bleef Eli's nageslacht niet in dienst als hogepriesters.

Elia

Een profeet in het noordelijke koninkrijk Israël tijdens de regeerperiodes van Achab en Ahazia. Hij kwam uit het land Gilead en stond bekend om zijn kleding van haar en een leren riem. Zijn woorden en daden daagden de autoriteit uit van de heersers in Israël die valse goden aanbaden. Hij onderwees vele andere profeten en droeg zijn autoriteit over aan Elisa om hem als profeet op te volgen. Elia leek in veel opzichten op Mozes. God verrichtte wonderen door hem en verscheen aan hem op de berg Horeb. Elia stierf niet, maar werd in een sterke

wind naar de hemel opgenomen. Niemand heeft ooit zijn lichaam gevonden.

Elisabeth

Elisabeth was de moeder van Johannes de Doper. Ze stamde af van de stam van Levi en behoorde tot de familie van Aäron. Haar man was Zacharias en Maria van Nazareth was een familielid van haar. Toen Elisabeth al op hoge leeftijd was, maakte God het mogelijk dat zij een zoon kreeg. Elisabeth herkende dat Maria zwanger was van de Messias.

Elisha

Een profeet in het noordelijke koninkrijk Israël, actief van de regering van Achab tot de regering van Joas. Hij was de dienaar van Elia. Zijn woorden en daden daagden de autoriteit uit van de heersers in Israël die valse goden aanbaden. Hij onderwees vele andere profeten. God verrichtte vele wonderen door middel van Elia.

Engel

Een boodschapper gestuurd door God. Engelen brengen Gods woorden over aan mensen of verrichten werk voor God op aarde. Engelen zijn geestelijke wezens. Ze kunnen eruitzien als mensen, maar ze hebben geen lichamen zoals menselijke lichamen. (Geestelijke wezens)

Engel van de Heer

In het Oude Testament wordt een engel altijd beschreven met de naam van de Heer. Dit geestelijke wezen bracht soms een boodschap van God over. Andere keren werd de engel in het Oude Testament beschreven als God zelf. Deze engel was een manier waarop God zichzelf op aarde bekendmaakte voordat Jezus werd geboren.

Epafroditus

Epafroditus was een Griekse gelovige uit Filippi die samenwerkte met Paulus. Toen Paulus in de gevangenis zat, bracht Epafroditus hem geschenken en geld van de gelovigen uit Filippi. Bij zijn terugkeer naar Filippi nam hij Paulus' brief aan de Filippenzen mee.

Epaphras

Een Griekse gelovige uit Kolosse die samenwerkte met Paulus. Hij verspreidde de boodschap over Jezus in Kolosse, Laodicea en Hiërapolis en hielp bij

het stichten van kerken in deze steden. Hij zat een tijd in de gevangenis met Paulus.

Epicureeërs

Een groep denkers volgde de leer van de Griekse denker Epicurus. Zij geloofden dat het doel van het leven volledige vrede was, die ze konden bereiken wanneer ze alles hadden wat ze echt nodig hadden. Dan zouden ze zich nergens zorgen over maken. Ze geloofden ook dat er geen leven na de dood was. Paulus deelde het goede nieuws over Jezus met de epicuristen in Athene.

Esther

Een Joodse vrouw die in het Perzische rijk leefde tijdens de tijd van Xerxes. Haar Joodse naam was Hadassah en haar Perzische naam was Esther. Ze was de dochter van Abihail en behoorde tot de stam van Benjamin. Haar neef Mordechai adopteerde haar na het overlijden van haar ouders. Xerxes koos haar als koningin vanwege haar schoonheid en omdat ze hem behaagde. Esther bedacht een dapper en wijs plan om de Joden te redden van vernietiging.

Ethiopische ambtenaar

Een belangrijke regeringsfunctionaris in de regio Ethiopië in Afrika beheerde het geld van de koningin. Het is niet bekend of hij Joods was, maar hij aanbad de God van Israël en werd een volgeling van Jezus. Men denkt dat hij de eerste gelovige was die het goede nieuws over Jezus in Afrika verspreidde.

Eva

Eva was de tweede mens die God schiep en de eerste vrouw. Adam was haar man. In het Hebreeuws betekent de naam Eva 'gever van leven'. God maakte Eva uit een van Adams ribben. Ze leefde in vriendschap en vrede met God in de Hof van Eden. Samen met Adam zorgde ze voor de tuin. Ze was de moeder van Kaïn, Abel en Seth. Toen Adam en Eva God niet meer gehoorzaamden, moesten ze de Hof van Eden verlaten.

Evangelie

Een woord uit de Griekse taal dat goed nieuws betekent. Het is ook een naam voor boeken in de Bijbel over het leven en werk van Jezus Christus. De vier evangeliën in het Nieuwe Testament zijn Matteüs, Marcus, Lucas en Johannes. De evangeliën

vertellen het goede nieuws over Jezus. De schrijvers baseerden de evangeliën op verslagen en verhalen van getuigen die met Jezus hadden geleefd en gewerkt. (Goed nieuws)

Exodus

Toen God Mozes gebruikte om de Israëlieten te bevrijden van slavernij in Egypte, betekende het woord exodus in de Griekse taal 'uittocht' of 'verlaten'. De exodus was de periode waarin God zichzelf toonde als de Redder van Israël. Hij verrichtte machtige daden en bracht oordeel over de farao, Egypte en de valse goden van Egypte. De exodus is een symbool van de redding die God aan alle mensen biedt. De dood van de lammeren is een voorafbeelding van Jezus' dood vele jaren later. Jezus werd geofferd als het Lam van God. Het bloed van de lammeren werd op de deurposten aangebracht om de Israëlieten te redden. Dit is een symbool van hoe Jezus' bloed degenen redt die in Hem geloven. De Israëlieten werden bevrijd van slavernij, wat een symbool is van hoe God degenen bevrijdt die op Hem vertrouwen. Hij bevrijdt hen van slavernij aan de macht van zonde, dood en kwaad.

Ezau

Ezau is de oudste zoon van Izaäk en Rebekka en een kleinzoon van Abraham. Hij was de tweelingbroer van Jakob en stond ook bekend als Edom. De Edomieten stammen af van Ezau.

Ezechiël

Een priester die een profeet werd toen Babylon de controle over het zuidelijke koninkrijk overnam. Hij was de zoon van Buzi en kwam uit de stam van Levi. Hij behoorde tot de groep Joden die gedwongen in ballingschap in Babylon leefden. Zijn visioenen en profetieën zijn vastgelegd in het boek Ezechiël.

Ezra

Een priester leidde een groep Joden terug naar Jeruzalem vanuit Babylon. Hij was ook een leraar van de wet en de zoon van Seraja. Hij stamde af van Aäron uit de stam van Levi. Ezra onderwees de Joden in Jeruzalem over de Wet van Mozes, nadat ze vele jaren in Babylon hadden gewoond.

Feest van Bazuinen

Op de eerste dag van de zevende maand werden ramshoorns geblazen als trompetten. Dit was negen dagen voor de dag waarop zonden werden verzoend. De Israëlieten gebruikten deze dagen om te rusten, na te denken over hun zonden en deze te bekennen. Ze bereidden zich voor op de Grote Verzoendag. Dit feest heet nu Rosh Hashanah en wordt beschouwd als de eerste dag van het nieuwe jaar voor Joden.

Feest van de Ongezuurde Broden

Het Joodse feest dat zeven dagen duurde na Pasen. Tijdens deze periode aten de Israëlieten ongezuurd brood. Dit was om hen te herinneren aan de uittocht. Toen God hen bevrijdde van slavernij, verlieten ze Egypte snel. Ze hadden geen tijd om gist in hun brood te gebruiken. Israëlsche mannen waren verplicht om voor dit feest naar de heilige tent of tempel te reizen.

Feesten

Activiteiten hielpen de Israëlieten herinneren wie God is. Feesten herinnerden hen eraan dat God hen zou blijven beschermen en voor hen zou zorgen. Tijdens de feesten rustten ze in plaats van hun gebruikelijke werk te doen. Ze aten samen, brachten offers en aanbaden God.

Gabriël

Een engel die belangrijke boodschappen overbracht aan Zacharias, Maria en Jozef in het Nieuwe Testament. Hij gaf ook belangrijke boodschappen door aan Daniël in het Oude Testament.

Gad

Gad was de oudste zoon van Jakob en Zilpa. In het Hebreeuws betekent Gad "goed fortuin" of "groep soldaten". Zijn nakomelingen vormden een stam van Israël.

Galatië

Een gebied binnen het Romeinse territorium van Klein-Azië, gelegen in het huidige Turkije. Paulus bezocht verschillende steden in Galatië en hielp daar bij het stichten van diverse kerken. Zijn brief, genaamd Galaten, was gericht aan deze kerken.

Galilea

Het noordelijke gebied van het land dat God aan het nageslacht van Abraham had beloofd. Het omvatte land dat deel uitmaakte van het noordelijke koninkrijk van Israël. In de tijd van Jezus werd het geregeerd door Herodes Antipas. Jezus groeide op in Galilea. Het Meer van Galilea was een groot meer in dat gebied. De rivier de Jordaan stroomt er zuidwaarts vandaan. Veel verhalen uit het leven van Jezus speelden zich af in Galilea en rond het Meer van Galilea.

Gamaliël

Een Farizeeër en rabbi die een wijze en gerespecteerde lid van het Sanhedrin was. De apostel Paulus bestudeerde de Joodse wet bij Gamaliël voordat hij Jezus ging volgen.

Gaven van de Geest

De Heilige Geest geeft mensen het vermogen om bepaalde dingen goed te doen. Deze gaven zijn niet tastbaar, maar geestelijk van aard. Enkele van deze gaven zijn onderwijzen, zorgen voor anderen en zieken genezen. Volgelingen van Jezus gebruiken hun gaven om de kerk te bemoedigen en te versterken.

Geloof

In de Bijbel heeft geloof verschillende betekenissen. De eerste betekenis betreft de overtuigingen die mensen over God hebben. God wil dat iedereen gelooft in de waarheid over Hem. Dit zijn de dingen die God over zichzelf heeft geopenbaard en de manieren waarop Hij heeft gehandeld. In het Nieuwe Testament omvatten deze zaken de boodschap van het goede nieuws over Jezus. De tweede betekenis van geloof is het vertrouwen zelf dat mensen in God hebben. Dit vertrouwen is gebaseerd op hun hoop dat God zijn beloften zal vervullen. De mate van iemands geloof toont aan hoeveel vertrouwen ze in God hebben. Hun geloof groeit naarmate ze God beter leren kennen. De derde betekenis van geloof betreft de manier waarop mensen leven op basis van hun overtuigingen. Gods volk moet de wegen van God voor het leven volgen. Jezus toonde de mensen hoe ze dit moesten doen. Geloof in Jezus houdt in dat men zijn voorbeeld voor het leven volgt.

Geloven

In het Oude Testament liet God zien dat Hij wilde dat mensen in Hem geloofden. Dit hield in dat ze erop vertrouwden dat God is wie Hij zegt dat Hij is en dat Hij zal doen wat Hij beloofd heeft. Dit leidde tot gehoorzaamheid aan God en het aanbidden van alleen Hem. Geloven in God was de manier waarop mensen rechtvaardig werden voor God. In het Nieuwe Testament liet God zien dat Hij ook wilde dat mensen in Jezus geloofden. Dit hield in dat ze erop vertrouwden dat Jezus is wie Hij zegt dat Hij is en dat Hij zal doen wat Hij beloofd heeft. Iedereen die in Jezus gelooft, wordt gered van de macht van zonde, dood en kwaad. Jezus geeft hen eeuwig leven. Mensen die in Hem geloven, gehoorzamen Hem en volgen zijn levenswijze. (Redding)

Gelovige

Iemand die in Jezus Christus gelooft en Hem volgt, wordt in het Nieuwe Testament ook een christen genoemd. Zij geloven dat Jezus van Nazareth de Zoon van God is en dat Hij uit de dood is opgestaan. Gelovigen aanbidden Jezus als God en dienen Hem als Messias en Koning. In Antiochië in Syrië werden gelovigen voor het eerst christenen genoemd. Ze worden naar Christus genoemd omdat ze zijn levenswijze volgen. Gelovigen blijven deel uitmaken van hun gemeenschap en bevolkingsgroep terwijl ze Jezus volgen. Ze blijven de wetten en gebruiken van hun bevolkingsgroep volgen, tenzij deze in strijd zijn met wat Jezus leerde. Dit geldt zowel voor Joodse als voor heidense gelovigen.

Genade

Gods diepe liefde voor zijn schepselen en zijn verlangen om goed voor hen te zorgen. Hij biedt zijn liefde aan omdat Hij het beste wil voor alles wat Hij heeft geschapen. Gods liefde en genade zijn niet verdiend; God schenkt ze vrijelijk.

Gentile

Een naam die in de Bijbel wordt gebruikt voor iedereen die niet uit het nageslacht van Jakob stamt. De meeste heidenen waren niet bekend met de God van Israël of de geschiedenis van Israël. Ze kenden de Wet van Mozes niet en volgden de Joodse wetten niet. (Wet van Mozes)

Gerasenen

Een gemeenschap die aan de oostelijke oever van het Meer van Galilea woonde, wilde niet dat Jezus wonderen in hun stad verrichtte. Markus en Lucas noemden deze gemeenschap de Gerasenen, terwijl Matteüs hen de Gadarenen noemde.

Geslachtslijn

Een lijst van opvolgende mensen binnen een familie was erg belangrijk in de tijden en plaatsen van de Bijbel. Deze lijsten, ook wel genealogieën genoemd, omvatten bepaalde familieleden, maar niet iedereen. Meestal bevatten ze alleen mannen. Het woord 'zoon' werd gebruikt om te verwijzen naar zonen, kleinzonen of achterkleinzonen. Soms bevatten de lijsten extra informatie of verhalen over specifieke personen. Oudere generaties vertelden de namen en verhalen aan jongere generaties, zodat iedereen de geslachtslijn leerde kennen. Veel van deze familielijnen zijn vastgelegd in de Bijbel. Ze gaven aan van welke stam een Israëliet of Jood afkomstig was en of iemand priester kon zijn of uit een koninklijke familie kwam.

Gideon

Gideon was een van de twaalf rechters van Israël. Hij kwam uit de stam van Manasse en zijn vader was Joas. Gideon had veel vrouwen en zonen. God gebruikte Gideon om Israël te bevrijden van de onderdrukking door de Midianieten. Hij werd ook Jerub-Baäl genoemd, wat in het Hebreeuws betekent: "Laat Baäl vechten."

Gilead

Het heuvelachtige land ten oosten van de rivier de Jordaan maakte deels deel uit van het koninkrijk van Sihon en deels van het koninkrijk van Og, voordat de Israëlieten de veldslagen tegen hen wonnen. Het gebied werd genoemd naar Gilead, die uit de familielijnen van Manasse stamde. Het had vruchtbare grond en was geschikt voor veeteelt. Hoewel het geen deel uitmaakte van het land dat God aan het nageslacht van Abraham had beloofd, stond God toe dat sommige stammen daar woonden. Dit waren de stammen van Ruben en Gad, en de helft van de stam van Manasse.

Gilgal

Een Kanaänitische stad ten westen van de rivier de Jordaan, nabij Jericho. Het werd een belangrijke

locatie voor Israëlische leiders, koningen en profeten. De stenen die uit de rivier de Jordaan waren verzameld, werden daar neergelegd. Dit herinnerde de Israëlieten eraan hoe God hen naar Kanaän had geleid.

Glorie

De prachtige schoonheid, majesteit, goedheid en aanwezigheid van God. Het beschrijft wie God is en hoe puur en heilig Hij is. Alleen de Schepper bezit deze glorie. Hij kiest ervoor om deze glorie te delen met degenen die Hij heeft geschapen. Geschapen wezens tonen Gods glorie wanneer zij Zijn plannen voor de schepping uitvoeren.

God

De Schepper van alles wat bestaat. In de Bijbel wordt God Heer genoemd (Heer). Hij wordt ook Heer genoemd (Heer). God is liefde en de enige ware God. God doet wat juist is en is vol genade. God is een geestelijk wezen. In de Bijbel wordt God vaak beschreven alsof hij op mensen lijkt. De Bijbel spreekt over Gods gezicht, ogen, rug, handen, armen, vingers en andere delen. Het spreekt over Gods geest, hart en gevoelens. Deze manieren om God te beschrijven betekenen niet dat Hij een lichaam heeft zoals mensen dat hebben. Het zijn symbolen en beelden om mensen te helpen iets te begrijpen over wie God is en zijn daden.

God verkiest

God heeft de vrijheid om te doen wat Hij wil. De verhalen in de Bijbel beschrijven enkele keuzes die God maakte, zoals het sluiten van een verbond met Abraham en zijn nageslacht. Hoewel de verhalen niet volledig uitleggen waarom God deze keuzes maakte, maken ze wel duidelijk dat God goed en betrouwbaar is. Hij maakt keuzes op basis van zijn kennis en liefde. Mensen begrijpen niet alle keuzes van God, maar ze kunnen erop vertrouwen dat God liefdevol, wijs en goed is.

Gods familie

De relatie die God met alle mensen wil, verschilt van menselijke families. Gods familie is anders dan menselijke families. In de tijden en plaatsen van de Bijbel werden families meestal geleid door oudere mannen. Families omvatten oudere vrouwen, jongere mannen en vrouwen, en kinderen. Slaven maakten ook deel uit van het huishouden. De mannen hadden autoriteit over vrouwen en kinderen, en slaveneigenaren hadden autoriteit

over slaven. Dit systeem vormde de basis van de naties en bevolkingsgroepen van die tijd. De evangeliën, de brieven van Paulus en de brieven van Petrus leggen uit hoe Gods familie is. Mensen die Jezus volgen, behoren allemaal tot de familie van God. God adopteert hen als zijn kinderen. Elk familielid wordt door God geliefd en geaccepteerd, en daarom moeten ze elkaar met respect en liefde behandelen. Sommige gelovigen hebben autoriteit over anderen. Zij moeten deze gebruiken om anderen te zegenen en te dienen. Andere gelovigen hebben geen autoriteit over anderen. Zij moeten alles wat ze doen, doen alsof ze Jezus dienen.

Gods volk

Een manier om over de natie Israël te spreken. Sinds de komst van Jezus wordt iedereen die Hem volgt beschouwd als onderdeel van Gods volk. Iedereen wordt uitgenodigd om Jezus te volgen, ongeacht uit welke familie, groep of natie ze komen. Dit geldt ook ongeacht de taal die ze spreken. Het aanbidden van Jezus verenigt hen als één in Gods familie. (Israël)

Gods werktuig

In de hele Bijbel gebruikt God mensen, groepen en naties als zijn instrument om oordeel te vellen. Door hen spreekt Hij oordeel uit over mensen, groepen of naties die slechte dingen doen. Dit is een manier waarop Hij het kwaad stopt en de vrede herstelt. God bepaalt wanneer en hoe Hij oordeel velt. Degenen die God als instrument gebruikt, zijn niet beter dan degenen die worden geoordeeld. Elke persoon, groep en natie is verantwoordelijk voor het dienen en gehoorzamen van God. Ze zullen allemaal worden beoordeeld op de slechte dingen die ze doen.

Gods woede

De Bijbel beschrijft God als boos op zonde en kwaad. Hij toont zijn woede door oordeel te vellen over degenen die weigeren te stoppen met kwaad doen. Hij oordeelt over degenen die zich niet willen bekeren en zich niet willen afkeren van zonde. Schrijvers in de Bijbel vergeleken Gods woede met een wijnpers, waarin druiven worden geperst om wijn te maken. Ze beschreven Gods woede ook als een beker wijn die degenen die bleven zondigen en slechte daden verrichten, moesten drinken. Dit waren symbolen van Gods oordeel, het illustreert hoe God degenen die kwaad doen stopt en straft. Mensen die in Jezus geloven, worden bevrijd van de macht van zonde en kwaad, en daardoor gered van

Gods woede tegen zonde en kwaad. In Openbaring zijn Gods woede en de woede van het Lam hetzelfde.

Goed nieuws

De boodschap over Jezus. In de Griekse taal wordt de volledige boodschap het evangelie genoemd. (Evangelie) Het is de boodschap dat God mensen redt van de macht van zonde en dood. Dit betekent dat mensen hun Schepper volledig kunnen aanbidden. Ze kunnen in vrede leven met Hem en met anderen. Dit is mogelijk omdat Jezus zijn leven gaf om alle mensen te redden. Hij stierf als een offer om mensen te bevrijden van slavernij aan het kwaad. Daarna wekte God Jezus op uit de dood. Jezus is de Joodse Messias die God had beloofd te sturen. Hij brengt Gods eeuwige leven en de kracht van de opstanding aan allen die in Hem geloven.

Goede werken

Dingen die mensen doen die God behagen. Gelovigen verrichten geen goede werken om Gods liefde en genade te verdienen; ze doen dit vanwege Gods liefde en genade in hun leven. De Heilige Geest geeft gelovigen de kracht om goede werken te verrichten. Wanneer mensen Jezus' voorbeeld in denken, spreken en handelen volgen, verrichten ze goede werken. Goede werken omvatten het zorgen voor Gods schepping en het dienen van anderen. Goede werken brengen zegeningen voor anderen en eer aan God.

Goshen

Het gebied in Egypte waar de familie van Jakob woonde en werkte als herders, wordt verondersteld in het noordoosten van Egypte te liggen, nabij Kanaän en de rivier de Nijl.

Gouden altaar

In het visioen van Johannes over Gods troon was er een gouden altaar. Dit gaf aan dat het gebied met de troon ook een tempel was. Dit was het patroon dat de Israëlieten en Joden gebruikten voor de heilige tent en tempel (Hebreeën 8:1-5). (Altaar)

Graanoffers

Offers van brood en meel werden door mensen gekozen om te maken. Ze werden aangeboden samen met olie, wierook, zout en soms wijn. De priesters aten een deel van de graanoffers, terwijl de rest werd verbrand.

Griekenland

Een koninkrijk dat zeer machtig was in de periode tussen het Oude en Nieuwe Testament. Griekse heersers hadden de controle over Israël en Jeruzalem gedurende een bepaalde tijd. Daarna namen Romeinse legers de controle over de gebieden die door de Grieken werden geregeerd. Toch bleef de Griekse manier van denken en handelen bestaan, zelfs tijdens de Romeinse heerschappij. De Griekse taal werd gesproken door mensen in de gebieden rondom de Middellandse Zee. Het Nieuwe Testament werd in het Grieks geschreven.

Groep van zeven

In de visioenen van Johannes zag hij dat Gods oordeel plaatsvond in groepen van zeven. Er waren zeven zegels, zeven trompetten en zeven schalen. Aan het einde van elke groep waren er bliksem, donder en een aardbeving. In de Bijbel staat het getal zeven voor compleetheit.

Grote Verzoendag

Dit was de dag waarop zonden werden verzoend. Het vond plaats op de tiende dag van de zevende maand en werd als een heilige dag beschouwd. Joden die het nog steeds vieren, noemen het Yom Kippur. De hogepriester offerde een stier voor zijn eigen zonden en die van zijn familie. Hij verbrandde wierook en offerde een geit voor de zonden van alle Israëlieten. Hij besprenkelde de heilige tent en de Allerheiligste Kamer met het bloed, inclusief het altaar en de deksel van de ark van het verbond. Daarna werden de heilige tent, de Allerheiligste Kamer en het altaar als schoon en puur beschouwd. Een levende geit droeg de zonden van het volk de woestijn in, waardoor God aanwezig bleef bij de Israëlieten. (Verzoening)

Hagar

Hagar was een slavin uit Egypte die Sara diende. Toen Sara geen kinderen kon krijgen, liet ze Hagar bij Abraham slapen. Vervolgens baarde Hagar Abrahams zoon Ismaël. Sara behandelde Hagar slecht. Uiteindelijk werden zij en Ismaël weggestuurd, maar God zorgde voor hen in de woestijn.

Haggai

Een profeet in Juda tijdens de Perzische overheersing. Hij spoorde Jozua en Zerubbabel aan

om de tempel te herbouwen. Zijn profetieën zijn vastgelegd in het boek Haggai.

Haman

Haman was een leider in de Perzische regering ten tijde van Xerxes. Hij stamde af van Agag, de Amalekiet. Dit hield in dat Haman behoorde tot een bevolkingsgroep die de Israëlieten slecht had behandeld. Haman smeedde plannen om alle Joden in het Perzische koninkrijk uit te roeien. Xerxes liet hem ter dood brengen.

Hanna

De moeder van de profeet Samuel was Hanna, en Elkanah was haar man. Lange tijd kon ze geen kinderen krijgen, maar uiteindelijk stond God haar toe zwanger te worden. Uit dankbaarheid sprak ze een prachtig gebed uit over hoe God voor zijn volk zorgt.

Hart

In de Bijbel heeft het woord 'hart' twee betekenissen. De eerste betekenis verwijst naar het deel van het lichaam dat in de borst klopt. De tweede betekenis betreft een geestelijk aspect van mensen, waar ze hun gevoelens ervaren. Het is de plek waar ze beslissingen nemen over hun acties en wie ze aanbidden. God kent het hart van elke persoon. Hij weet wat ze denken en voelen, evenals de redenen achter hun beslissingen. Gods volk moet Hem met heel hun hart dienen. Dit betekent dat ze volledig toegewijd moeten zijn aan het leven volgens Gods wegen.

Hebreeërs

Een benaming voor mensen uit het nageslacht van Abraham. Het wordt vaak gebruikt als een synoniem voor Joden. De taal van het Hebreeuwse volk wordt Hebreeuws genoemd. Het grootste deel van het Oude Testament is in het Hebreeuws geschreven. (Geslachtslijn en Jood)

HEER

De Naam die de Israëlieten gebruikten om over God te spreken, bestaat in het Hebreeuws uit de letters YHWH. Niemand weet precies wat deze naam betekent. Deze letters klinken als de Hebreeuwse woorden voor "Ik ben wie ik ben."

Heer - Heerser

Een titel voor een heerser, leider of meester. Het wordt gebruikt als een titel voor God in de Bijbel en betekent dat God gezag heeft over alles en iedereen. In de tijd van het Nieuwe Testament werd 'heer' gebruikt als een titel voor de Romeinse keizer, wat betekende dat Caesar overal gezag had waar de Romeinse regering de controle had. De volgelingen van Jezus noemden Jezus 'Heer', waarmee ze erkenden dat Jezus God is en volledige autoriteit heeft over alles en iedereen. Door Jezus 'Heer' te noemen, daagden de volgelingen van Jezus het gezag van Caesar uit.

Heer Jezus Christus

Een titel voor Jezus die Hem op vele manieren beschrijft. Als Heer heeft Hij autoriteit over alle andere heersers op aarde. Als Jezus was Hij een Jood die in Israël leefde tijdens de Romeinse overheersing. Jezus is ook Gods Zoon. Als Christus is Hij de Joodse Messias en Koning. De titel Heer Jezus Christus betekent dat Jezus de Koning van alles is. Het betekent dat Hij de Redder is die Gods volk en de natuurlijke wereld verlost. Hij verlost hen van zonde, dood en kwaad. Het betekent dat Hij waardig is om aanbeden te worden omdat Hij God is.

Heilig

Afgezonderd zijn. God is heilig. Dit betekent dat Hij anders is dan alles wat verder bestaat. In de Bijbel waren bepaalde plaatsen heilig omdat mensen zich ervan bewust waren dat God daar aanwezig was. Bepaalde dingen waren heilig omdat ze op speciale manieren werden gebruikt om God te aanbidden. Het tegenovergestelde van heilig is onheilig of kwaad. Dingen die onheilig zijn, kunnen niet in Gods aanwezigheid zijn.

Heilig leven

Het volgen van Jezus' voorbeeld in denken, spreken en handelen is hoe gelovigen heilig kunnen zijn zoals God heilig is. Er zijn veel redenen waarom God wil dat zijn volk een heilig leven leidt. Een reden is dat de Heilige Geest onder hen en in hen woont. Een andere reden is dat een heilig leven de leden van Gods familie helpt elkaar goed te behandelen. Het helpt hen altijd zorg en liefde voor elkaar te tonen. Een heilig leven toont aan dat gelovigen zijn bevrijd van de macht van zonde en dood. Dit helpt hen de boodschap over Jezus onder ongelovigen te verspreiden. De Heilige Geest maakt

het mogelijk voor gelovigen om op heilige manieren te leven. Een heilig leven wordt ook wel een godvruchtig leven genoemd.

Heilige Geest

God openbaart zichzelf als de Geest bij de schepping van de wereld. De Heilige Geest is God, net zoals de Vader God is en Jezus God is. Zij vormen de drie personen van de ene ware God. De Heilige Geest werkte door de mensen die de boeken van de Bijbel schreven. In het Oude Testament stelde de Heilige Geest mensen in staat om te profeteren. De Geest maakte het ook mogelijk voor mensen om bekwaam werk en machtige daden te verrichten. In het Nieuwe Testament maakte de Heilige Geest het mogelijk voor Maria om de moeder van Jezus te worden. Jezus zond de Heilige Geest naar zijn volgelingen op het Feest van Pinksteren. Door de Heilige Geest worden gelovigen met Jezus verbonden. De Heilige Geest is een Vriend die Jezus' volgelingen in staat stelt zijn werk voort te zetten.

Heilige tent

De tent waar God onder de Israëlieten verbleef nadat ze Egypte hadden verlaten, was de plek waar Hij met Mozes en het volk van Israël sprak. God gaf Mozes duidelijke instructies over hoe deze tent gemaakt moest worden. De heilige tent bevatte de ark van het verbond en een wierookaltaar. Er waren ook lampenstandaards en een tafel voor het heilige brood. Daarnaast omvatte het een offeraltaar en een binnenplaats, evenals een grote kom water voor de priesters om hun handen en voeten te wassen. Bekwame arbeiders maakten de tent volgens het patroon dat God aan Mozes op de berg Sinaï had getoond. De Israëlieten namen de heilige tent overal mee naartoe tijdens hun reizen. Het was ook een voorbode van hoe God vele jaren later door Jezus zou werken.

Hel

Een plek van totale ondergang voor degenen die weigeren deel uit te maken van Gods koninkrijk.

Hemel

In de Bijbel heeft het woord hemel twee betekenissen. De eerste betekenis verwijst naar de lucht boven de aarde. De tweede betekenis betreft de plaats waar God, de Koning en Schepper, regeert. Het is geen specifieke locatie waarheen gereisd kan worden, maar een plek waar God

wordt aanbeden. In de nieuwe schepping zal God de hemel naar de aarde brengen. Mensen kunnen de hemel niet volledig begrijpen of zich voorstellen. (Koninkrijk van God, Nieuwe schepping)

Hemelburgers

Mensen zijn burgers van het land waar ze wonen of waar ze geboren zijn. Gelovigen zijn ook burgers van de hemel. Dit betekent dat ze bij God horen en deel uitmaken van Zijn koninkrijk. Dit blijft waar, zelfs terwijl ze op aarde leven. God breidt langzaam Zijn koninkrijk op aarde uit door gelovigen. Als burgers van de hemel zijn zij boodschappers voor Gods koninkrijk. (Koninkrijk van God [Daniël 2:1-49](#)).

Hemelse gewesten

Een manier om te spreken over alle geestelijke wezens die bestaan. Het is geen specifieke plaats. De hemelse gewesten omvat geestelijke wezens die God dienen en ook kwade geestelijke wezens. (Geestelijke wezens, Kwade geestelijke wezens). De hemelse gewesten staat ook bekend als de geestelijke wereld. Mensen kunnen de hemelse gewesten niet op eigen kracht zien, horen of aanraken. De keuzes die ze maken, hebben invloed op de hemelse gewesten. Dit omvat hun keuzes over wie ze aanbidden en hoe ze anderen behandelen. De gebeden van Jezus' volgelingen hebben ook invloed op de hemelse gewesten. Wanneer God mensen dingen in de hemelse gewesten laat zien, wordt dat een visioen genoemd.

Henoch

De zoon van Jared in de familielijn van Set en de vader van Methusalem. Hij was trouw aan God. In tegenstelling tot anderen stierf hij niet en werd hij niet begraven. God nam hem van de aarde weg.

Herodes Agrippa I

Koning Herodes uit Handelingen hoofdstuk 12 was een kleinzoon van Herodes de Grote en een neef van Herodes Antipas. Hij was de vader van Herodes Agrippa II. Twee van zijn dochters waren Bernice en Drusilla.

Herodes Agrippa II

Koning Agrippa, uit Handelingen hoofdstukken 25 en 26, was de zoon van Herodes Agrippa I. Er wordt gedacht dat zijn zus Bernice bij hem woonde als zijn vrouw.

Herodes Antipas

Herodes, zoals beschreven in Matteüs hoofdstuk 14, Marcus hoofdstuk 6, en Lucas hoofdstukken 3, 9 en 23, was een zoon van Herodes de Grote. Hij regeerde over Galilea en Perea tijdens de tijd van Jezus. Perea bevond zich ten oosten van de rivier de Jordaan. Herodes trouwde met Herodias, de vrouw van zijn broer Filippus. Herodes Antipas liet Johannes de Doper executeren.

Herodes de Grote

Koning Herodes, bekend uit Matteüs 2 en Lucas 1, was een heerser die door de Romeinen was aangesteld met de titel Koning der Joden. Hij regeerde als koning van ongeveer 36 v.Chr. tot 4 v.Chr. over Judea en het hele land van Israël. Hoewel hij uit het nageslacht van Ezau kwam, werd hij als een Jood beschouwd. Herodes gaf opdracht tot veel bouwprojecten, waaronder de stad Caesarea en de tempel in Jeruzalem. Hij liet de tempel groter en indrukwekkender maken dan ooit tevoren.

Herodianen

Volgelingen van de heersers uit de familie van Herodes de Grote.

Hevieten

Een bevolkingsgroep die in Kanaän leefde, afkomstig uit het nageslacht van Kanaän, de zoon van Cham. God droeg de Israëlieten op om hen uit Kanaän te verdrijven als onderdeel van Zijn oordeel over hen. Jozua werd echter misleid om een vredesverbond te sluiten met de Hevieten die in Gibeon woonden.

Hizkia

De zoon van Achaz en Abia. Hizkia was de vader van Manasse en behoorde tot de stam van Juda. Hij was de twaalfde koning van het zuidelijke koninkrijk Juda. Tijdens zijn koningschap verrichtte God een wonder om Jeruzalem te redden van de Assyriërs. Hizkia volgde God trouw en leidde het volk om uitsluitend God te aanbidden.

Hobab

Hobab was de zwager van Mozes en de zoon van Reüel, die ook Jethro werd genoemd. Hij was de broer van Mozes' vrouw Zippora en behoorde tot de Kenitische bevolkingsgroep. Hobab reisde met

de Israëlieten mee van de berg Sinaï naar Kanaän en diende als hun gids in de woestijn.

Hogepriester

De religieuze leider met de meeste autoriteit in Israël was de hogepriester. Hij moest een man zijn uit de stam van Levi en afkomstig uit de familie van Aäron. De hogepriester had de taak het volk te onderwijzen, net zoals Mozes dat had gedaan. Hij had speciale verantwoordelijkheden in Gods heilige tent en later in de tempel. Alleen de hogepriester mocht het Heilige der Heilige betreden. Hij informeerde het volk over Gods wensen en bracht de offers om de zonden van Israël te vergeven.

Hoogten

Een plaats van aanbidding op een heuvel, berg of hooggelegen plek, waar mensen wierook verbrandden en offers brachten. Sommige van deze hoogten werden gebruikt voor de aanbidding van de ware God, vaak voordat de tempel was gebouwd. Andere hoogten dienden voor de aanbidding van afgoden, waarbij mensen zelfs kinderen offerden om deze afgoden te eren. Toen de Israëlieten voor het eerst Kanaän binnenkwamen, waren er veel van deze hoogten. De Israëlieten moesten alle hoogten vernietigen die werden gebruikt voor de aanbidding van afgoden.

Hosea

Hosea was een profeet in het noordelijke koninkrijk Israël. Hij profeteerde tijdens de regeerperiode van koning Jerobeam II en bleef profeteren tot het noordelijke koninkrijk werd verwoest door de Assyriërs. Zijn profetieën zijn opgetekend in het boek Hosea.

Iconium

Een stad in de Romeinse provincie Galatië in Klein-Azië. Paulus bezocht deze stad tijdens drie van zijn reizen om het goede nieuws over Jezus te delen. Men denkt dat Paulus' brief aan de Galaten daar aan de kerk werd voorgelezen.

Ik ben

De naam die God gebruikte om zichzelf te beschrijven aan Mozes in Exodus 3:14 bestaat uit de Hebreeuwse letters YHWH. De exacte betekenis van deze naam is onbekend. De letters YHWH klinken als de Hebreeuwse woorden voor "Ik ben

die ik ben." God is wie Hij is en kiest zelf wat Hij doet. Niemand en niets kan God dwingen om iets te zijn of te doen. Jezus gebruikte dezelfde woorden om te beschrijven wie Hij is in het boek Johannes.

Ik ben uitspraken

Jezus vertelde mensen op een bepaalde manier wie Hij is. In het evangelie van Johannes gebruikt Jezus zeven keer op een bijzondere manier de woorden "Ik ben". Met deze woorden beschrijft Hij zichzelf en het werk dat Hij op aarde deed. God gebruikte ook de woorden "Ik ben" toen Hij Mozes zijn naam vertelde in Exodus 3:14.

Immanuel

Een naam in de Hebreeuwse taal die "God is met ons" betekent. In de tijd van koning Achaz profeteerde Jesaja over een jongen genaamd Immanuel. Hij zou een teken zijn dat God met het zuidelijke koninkrijk was. Dit kind was een teken dat het zuidelijke koninkrijk gered zou worden van vijandelijke legers die hen aanvielen. Jesaja's profetie had ook een betekenis voor de toekomst. Mattheüs schreef hierover in zijn evangelie. Door Jezus was God in een menselijk lichaam bij zijn volk. Jezus is de Immanuel die Gods volk redt van de vijanden van zonde en dood.

In Jezus' naam

Mensen kunnen iets doen namens iemand anders. Wanneer ze dit doen, betekent het dat ze handelen met de autoriteit van die persoon. Ze doen het alsof die andere persoon degene is die het uitvoert. De discipelen baden, spraken en handelden in Jezus' naam. Dit toont dat ze geloven dat Jezus volledige autoriteit heeft in de hemel en op aarde. Het laat ook zien dat ze het werk doen dat Jezus hen had geleerd te doen. Mensen worden gedoopt in Jezus' naam. Dit betekent dat ze de doop ondergaan omdat ze in Jezus geloven. Hun doop toont dat ze volledig toegewijd zijn aan het volgen van Jezus.

Ismaël

Ismaël was de zoon die Abraham kreeg met Sara's slavin Hagar. Hij was niet de zoon die God aan Abraham had beloofd. Toch zorgde God voor Ismaël, en hij werd de vader van 12 stammen.

Israël

De naam die God aan Jakob gaf. In de Hebreeuwse taal betekent Israël iemand die worstelt of strijdt

met God. Alle mensen uit de familielijn van Jakob werden het volk van Israël genoemd. Ze staan bekend als Israëlieten. God sloot het verbond op de berg Sinaï met hen (verbond van de berg Sinaï). Hij koos hen om aan alle andere volken te laten zien wie Hij is. Israël was ook de naam van het land waar het nageslacht van Jakob woonde na de uittocht. Na de dood van koning Salomo werd het noordelijke koninkrijk Israël genoemd.

Izaäk

Izaäk was de zoon die God aan Abraham beloofde met zijn vrouw Sara. Izaäk trouwde met Rebekka en was de vader van Jakob en Ezau. In het Hebreeuws betekent Izaäk "hij lacht". God zette zijn verbond met Abraham voort via Izaäk.

Jacob

Hij was de jongste zoon van Izaäk en Rebekka en een kleinzoon van Abraham. Als tweelingbroer van Ezau kreeg hij ook de naam Israël. De 12 stammen van Israël zijn vernoemd naar zijn zonen en kleinzonen (12 stammen).

Jael

Een vrouw uit de Kenitische bevolkingsgroep die onder de Israëlieten woonde, was Jaël. Haar echtgenoot was Heber, en zij kwam uit de familie van Mozes' zwager Hobab. Ze doodde een Kanaänitische militaire leider genaamd Sisera. Jaël speelde een belangrijke rol in het lied dat Deborah zong over de overwinning van de Israëlieten in Richteren hoofdstuk 5.

Jafet

De oudste zoon van Noach. Hij en zijn vrouw werden gered van de zondvloed omdat ze in de ark waren. Hij behandelde zijn vader met respect toen Noach dronken werd na de zondvloed. Noach sprak een zegen uit over het nageslacht van Jafet.

Jakob worstelde

Jakob worstelde met de man die hem zegende op zijn reis naar Kanaän. Dit gebeurde vlak voordat Jakob Ezau ontmoette. Een profetie in Hosea 12:4 verklaarde dat de man als een engel werd gezien. Hij gaf Jakob de naam Israël. Jakob realiseerde zich dat hij met God had geworsteld.

Jakobus

Een van de broers van Jezus. Aanvankelijk geloofde hij niet dat Jezus de Messias was. Nadat Jezus uit de dood was opgestaan, verscheen hij aan Jakobus. Jakobus kreeg vertrouwen in Jezus en werd een leider in de kerk in Jeruzalem. Het Nieuwe Testament bevat een brief die hij heeft geschreven. Dit is een andere Jakobus dan Jakobus de apostel.

Jakobus de apostel

Jakobus was een van de 12 discipelen van Jezus en behoorde tot zijn drie naaste volgelingen. Zijn broer was Johannes en hun vader heette Zebedeüs. Jezus noemde Jakobus en Johannes de zonen van de donder. Jakobus was de eerste apostel die werd geëxecuteerd vanwege zijn trouw aan Jezus.

Jaloers

Een manier waarop God zichzelf beschrijft, is dat Hij niet jaloers is op de zondige manier waarop mensen jaloers kunnen zijn. Mensen kunnen jaloers zijn op anderen die iets hebben wat zij nodig hebben of willen. God is jaloers wanneer mensen valse goden aanbidden, omdat Hij de enige ware God is. Hij is de enige die het waard is om aanbeden te worden.

Jebusieten

Een volk dat in Kanaän leefde, afkomstig uit de familielijn van Kanaän, de zoon van Cham. God droeg de Israëlieten op om hen uit het land te verdrijven als onderdeel van zijn oordeel over hen. Ze woonden in de stad Jeruzalem voordat David de controle over de stad overnam.

Jefta

Een van de twaalf rechters van Israël in Gilead. Men vermoedt dat hij uit de stam van Manasse kwam. Hij was de zoon van een man genaamd Gilead en een prostituee. Na het behalen van een belangrijke overwinning offerde hij zijn dochter.

Jeremia

Een profeet in het zuidelijke koninkrijk Juda, zoon van Hilkia en priester in de stad Anatot. Hij profeteerde vanaf de tijd van Josia tot na de verwoesting van Jeruzalem door de Babylonische legers. Zijn profetieën zijn vastgelegd in het boek Jeremia.

Jericho

Een stad ten westen van de rivier de Jordaan en ten oosten van Jeruzalem, ook wel bekend als de Stad van de Palmbomen. De stad had vruchtbare grond en veel water. God vernietigde de stad toen de Israëlieten eromheen marcheerden. Vele jaren later werd het een belangrijke stad in Israël. Zacheüs kwam uit Jericho.

Jerobeam

De zoon van Nebat en Zerua was een ambtenaar in de regering van Salomo. Hij kwam uit de stam van Efraïm en werd de eerste koning van het noordelijke koninkrijk Israël. God beloofde zijn heerschappij veilig te stellen als Jerobeam Hem trouw zou dienen. Echter, Jerobeam weerhield de Israëlieten ervan God te aanbidden op de manier die God hen had opgedragen. Hij stelde mensen aan die geen Levieten waren om als priesters te dienen en leidde het volk om gouden beelden van kalveren te aanbidden. Deze handelingen werden bekend als de zonden van Jerobeam. Vanwege deze zonden werd de familielijn van Jerobeam vernietigd.

Jeruzalem

Jeruzalem was de hoofdstad van de Israëlieten tijdens de heerschappij van David en Salomo. Later werd het de hoofdstad van het land Juda en Judea. Oorspronkelijk was het een Jebusitische stad in het gebied van de stam van Benjamin. David veroverde de stad en maakte het tot het centrum van Israëls regering en religieuze praktijken. De tempel werd gebouwd op een heuveltop in Jeruzalem, bekend als de berg Moria of de berg Sion. Sion werd een benaming voor heel Jeruzalem. De stad werd ook wel de Stad van David genoemd. In 586 v.Chr. werd Jeruzalem door de Babyloniërs verwoest. Later herbouwden de Joden de stad, en Jeruzalem bleef het centrum voor de Joodse regering en de aanbidding van God. Tegenwoordig is het de hoofdstad van de natie Israël. Jeruzalem ligt tussen de Middellandse Zee en de rivier de Jordaan.

Jesaja

Een profeet in het zuidelijke koninkrijk Juda tijdens de regeerperiode van Hizkia en andere koningen. In het Hebreeuws betekent zijn naam "De Heer zal redden" of "De Heer is redding". Verhalen over hem zijn te vinden in 2 Koningen en 2 Kronieken. Zijn profetieën zijn vastgelegd in het boek Jesaja.

Jethro

Mozes' schoonvader en een priester in Midian, ook bekend als Reüel, behoorde tot de Kenitische bevolkingsgroep. Hij verwelkomde Mozes toen deze uit Egypte vluchtte. Zijn dochter Zippora werd Mozes' vrouw. Hij reisde met de Israëlieten mee van de berg Sinaï naar Kanaän.

Izebel

De dochter van de koning van Sidon trouwde met Achab en regeerde als koningin van het noordelijke koninkrijk Israël. Ze was geen Israëliet en beging veel slechte daden. Ze doodde veel profeten van God, maar steunde veel profeten van Baäl (1 Koningen 16:29–21:29). Izebel was ook de naam die werd gegeven aan een valse profeet in de kerk in Thyatira (Openbaring 2:20). Deze persoon leidde veel gelovigen tot zonde en beweerde speciale kennis over de duivel te hebben. Er kan een vrouw genaamd Izebel zijn geweest die deze dingen deed, of Jezus kan de naam hebben gebruikt om aan te geven hoe deze persoon leek op koningin Izebel. Deze valse profeet leidde mensen om valse goden te aanbidden.

Jezus

De Zoon van God werd mens. Hij is de Redder van de wereld. Jezus is God, net zoals de Vader God is en de Heilige Geest God is. Zij vormen de drie personen van de ene ware God. In het Hebreeuws betekent Jezus "de Heer redt". Jezus leefde op aarde van ongeveer 4 v.Chr. tot ongeveer 30 n.Chr. Hij woonde in het land Israël, terwijl de Romeinen de macht hadden. Tijdens zijn leven op aarde was Maria de moeder van Jezus. Zij werd zwanger van Jezus zonder seksuele gemeenschap te hebben gehad. De Heilige Geest maakte dit mogelijk. Jozef was de menselijke vader die Jezus opvoedde in zijn jeugd. Jezus stamde af van de familielijnen van Abraham, Juda en David. Hij groeide op in Nazareth met broers en zussen. Hij werd ter dood gebracht aan een kruis, maar God wekte Hem op uit de dood. Hij overwon zonde, dood en alle kwade geestelijke wezens. Hij is de Messias en Koning die God had beloofd te zenden. Nu regeert Jezus als Koning in de hemel en zal Hij terugkeren naar de aarde om te regeren over alles wat God heeft geschapen.

Jezus' wederkomst

Wanneer Jezus terugkeert naar de aarde om volledig als Koning te regeren, zullen alle mensen erkennen dat Hij Heer en Koning is. Nadat Hij uit de

dood was opgestaan, begon Hij te regeren met de Vader in de hemel. Bij zijn terugkeer zal Jezus alle kwaad op aarde stoppen en hemel en aarde verenigen als één in Gods koninkrijk.

Joab

Een neef van David, die een machtige strijder was, werd de bevelhebber van Israëls legers onder David. Hij was jarenlang trouw aan David, maar keerde zich tegen hem door Abner en Amasa te vermoorden. Ook ging hij tegen David in door Absalom te doden. Hij steunde Salomo niet als koning na David. Vanwege deze daden gaf David Salomo de opdracht om Joab te laten doden.

Joas

Joas was de zoon van Ahazia en Zibia en kwam uit de stam van Juda. Hij was de vader van Amazia en de zevende koning van het zuidelijke koninkrijk. Zijn grootmoeder Athalia probeerde hem te vermoorden, maar zijn tante Joseba redde hem. Joas groeide op in de tempel onder de hoede van Jojada. Hij werd koning op zevenjarige leeftijd en zorgde ervoor dat de tempel werd gerepareerd. Hij volgde God trouw en leidde het volk om alleen God te aanbidden, zolang Jojada leefde. Na de dood van Jojada begon Joas echter slechte dingen te doen en valse goden te aanbidden.

Johannes de Doper

De zoon van Elizabeth en Zacharias en een familielid van Jezus. De engel Gabriël kondigde zijn geboorte aan. Hij was een profeet en leek in veel opzichten op Elia (Elia). Hij leefde in de woestijn en droeg een leren riem en kleding gemaakt van kamelenhaar. Hij predikte tot de Joden over het afkeren van zonde. Hij doopte mensen en hielp hen zich voor te bereiden op de komst van Jezus. Koning Herodes Antipas liet hem ter dood brengen.

John

De schrijver van het Evangelie van Johannes is ook verantwoordelijk voor de brieven 1, 2 en 3 Johannes. Men vermoedt dat hij eveneens het boek Openbaring heeft geschreven. Johannes was een van de twaalf discipelen van Jezus en behoorde tot zijn drie naaste volgelingen. In het Evangelie van Johannes wordt hij aangeduid als de discipel die Jezus liefhad. Zijn broer was Jakobus en hun vader was Zebedeüs. Jezus noemde Jakobus en Johannes de zonen van de donder.

Jojada

Jojada was een belangrijke priester tijdens de regering van koningin Athalia en later onder koning Joas. Zijn vrouw was Joseba. Jojada was de vader van Zacharia en de oom van Joas. Hij onderwees Joas om trouw te blijven aan het verbond van de berg Sinaï. Jojada leidde de inwoners van Jeruzalem om Athalia niet langer te volgen en om haar te laten doden. Vervolgens hielp hij hen om Joas tot koning te maken en het verbond met God te volgen. Toen Jojada stierf, eerden de mensen hem door hem te begraven bij de koningen van Juda. Later liet Joas Jojada's zoon Zacharia ter dood brengen.

Jona

Een profeet uit het noordelijke koninkrijk Israël, zoon van Amittai, profeteerde over de grenzen van dit koninkrijk. Deze profetie werd vervuld tijdens de regering van koning Jerobeam II. Het verhaal van Jona is opgetekend in het boek Jona.

Jonathan

Jonathan was een zoon van Saul en Ahinoam en kwam uit de stam van Benjamin. Hij steunde Gods plan om David koning te maken in plaats van zichzelf. Jonathan sloot een vriendschapsverbond met David. Vanwege hun vriendschap behandelde David Jonathans zoon Mefiboset goed.

Jood

Een naam voor mensen uit de familie van Jacob. In de Hebreeuwse taal betekent Jood iemand die afkomstig is uit de stam van Juda. Echter, Israëlieten uit alle stammen werden Joden genoemd. Ze kregen deze benaming nadat Babylon de controle over het zuidelijke koninkrijk overnam. De meeste mensen in het zuidelijke koninkrijk behoorden tot de stam van Juda. Het Babylonische leger dwong veel mensen uit het zuidelijke koninkrijk om in ballingschap in Babylon te leven. Later werden degenen die uit ballingschap terugkeerden naar Juda ook Joden genoemd. (Hebreeuws, Familielijn)

Joodse wetten

De Joodse levenswijze was gebaseerd op Joodse wetten. Veel van deze wetten kwamen voort uit de Wet van Mozes. Joodse religieuze leiders voegden ook wetten en regels toe aan deze eerdere wetten. Sommige van deze extra wetten en regels hielpen

mensen om de Wet van Mozes te gehoorzamen. Andere maakten het leven echter erg moeilijk voor Joden. Bepaalde religieuze leiders gebruikten de wetten om te controleren wat mensen deden. Ze gebruikten ze ook om zichzelf in een beter daglicht te stellen. Ze deden dit om het te laten lijken alsof God hen boven andere mensen begunstigde. (Tien Geboden, Wet van Mozes)

Josafat

De zoon van Asa en Azuba was de vader van Joram en kwam uit de stam van Juda. Hij was de vierde koning van het zuidelijke koninkrijk Juda. Hij volgde God trouw en leidde het volk om uitsluitend God te aanbidden.

Joshua

Een man die als Hebreeuwse slaaf in Egypte werd geboren. Hij hielp Mozes bij het leiden van Gods volk tijdens de uittocht. Hij was de zoon van Nun en kwam uit de stam van Efraïm. Mozes veranderde zijn naam van Hosea in Jozua. Hij was een van de spionnen die het land Kanaän verkenden en bracht een positief verslag uit. Na de dood van Mozes werd hij de leider van de Israëlieten. Jozua leidde de Israëlieten naar het land dat God aan Abraham had beloofd.

Joshua en Zerubbabel

Joodse leiders keerden terug naar Juda na de ballingschap in Babylon. Zij leidden Gods volk bij de herbouw van de tempel in Jeruzalem. Jozua, de zoon van Jozadak, diende als hogepriester in de tweede tempel. Dit is een andere Jozua dan degene die de Israëlieten na Mozes leidde. Zerubbabel was gouverneur van Juda onder de Perzische heerschappij. Hij was de zoon van Sealtiel en behoorde tot de familielijn van David. Jezus stamt af van Zerubbabel.

Jozef

Jozef was de oudste zoon van Jakob en Rachel en Jakobs favoriete zoon. In het Hebreeuws betekent Jozef "moge hij toevoegen." Rachel gaf hem deze naam omdat ze meer kinderen wilde. Enkele van zijn broers verkochten hem als slaaf naar Egypte. Later werd hij een heerser in Egypte en redde hij veel mensen van de hongerdood. Zijn vrouw was Asnath. De afstammelingen van zijn zonen Manasse en Efraïm werden stammen van Israël.

Jozef van Nazareth

De echtgenoot van Maria van Nazareth kwam uit de familielijn van David en diende God trouw. Hij was een timmerman, bedreven in het werken met hout, stenen en metaal. Hoewel hij niet de biologische vader van Jezus was, adopteerde hij Jezus als zijn zoon. Hij zorgde voor en beschermde Jezus in zijn jeugd.

Juda

Juda was een zoon van Jakob en Lea. In het Hebreeuws betekent zijn naam lof of dankzegging. Juda had een relatie met zijn schoondochter Tamar, waardoor hij de vader werd van Perez en Zerah. Jakobs zegen over hem bevatte een profetie dat er koningen uit zijn familie zouden voortkomen. Zowel Koning David als Jezus de Messias kwamen uit Juda's familie. Juda's familielijn werd een belangrijke stam in Israël. De stam van Juda werd de voornaamste stam van het zuidelijke koninkrijk. Het zuidelijke koninkrijk van de natie Israël werd bekend als Juda. Dit bleef zo toen de Babylonische regering de controle over het zuidelijke koninkrijk overnam. Het land stond ook bekend als Juda onder de heerschappij van de Perzische regering.

Judas

Een van de twaalf discipelen van Jezus. Zijn vader was Jakobus. Matteüs en Marcus noemden deze discipel Thaddeüs, terwijl Lucas en Johannes hem Judas noemden. Hij was niet de Judas die Jezus verraadde om gedood te worden.

Judas

Een van de broers van Jezus. In het begin geloofde hij niet dat Jezus de Messias was. Later vertrouwde hij Jezus en werd hij een leider binnen de kerken. Het Nieuwe Testament bevat een brief die hij heeft geschreven.

Judas Iskariot

Een van de twaalf discipelen van Jezus. Hij beheerde het geld van de discipelen, maar stal ervan. Hij verraadde Jezus aan de Joodse leiders die Hem wilden doden. Later pleegde hij zelfmoord.

Judea

Het zuidelijke gebied van het land dat God had beloofd aan de afstammelingen van Abraham. Dit gebied omvatte het land dat later bekend werd als

het zuidelijke koninkrijk Juda. Na de terugkeer van een deel van Gods volk uit ballingschap in Babylon, werd het Judea genoemd. De stam van Juda woonde in Judea, en Jeruzalem was de belangrijkste stad in dit gebied.

Kades Barnea

Een gebied ten zuidwesten van de Dode Zee in de Woestijn van Zin. De Israëlieten kampeerden daar tijdens hun reis van Egypte naar Kanaän. Vanaf daar weigerden ze Kanaän binnen te gaan. Kades is de plek waar Mirjam stierf. Het is ook de plaats waar Mozes ongehoorzaam was aan God door op een rots te slaan om water te verkrijgen.

Kafarnaüm

Een stad aan de noordwestelijke oever van het Meer van Galilea. Jezus verbleef enige tijd in Kafarnaüm en verrichtte daar vele wonderen. In Kafarnaüm nodigde Jezus Petrus, Andreas, Jakobus, Johannes en Matteüs uit om zijn discipelen te worden.

Kain

De oudste zoon van Adam en Eva was Kaïn. Hij was boer en bracht een offer dat God niet beviel. Vervolgens doodde hij zijn broer Abel. De grond waarop hij Abel vermoordde, getuigde tegen hem. God bracht gerechtigheid door Kaïn te straffen; hij kon niet langer op één plek wonen of boer zijn. Toch beschermde God Kaïn tegen het gedood worden door anderen.

Kaleb

Een man die als slaaf in Egypte werd geboren en met de Israëlieten Kanaän binnentrok. Hij behoorde niet tot het nageslacht van Jakob. Hij was de spion uit de stam van Juda die het land Kanaän verkende en bracht een positief verslag uit. Kaleb gehoorzaamde God volledig.

Kanaän

Een stuk land tussen de Middellandse Zee en de rivier de Jordaan. In het zuiden strekte het zich bijna uit tot aan de Sinaïwoestijn. In het noorden reikte het tot aan de rivier de Eufraat. De bevolkingsgroepen die daar woonden voordat de Israëlieten er waren, werden Kanaänieten genoemd. Veel van deze groepen stamden af van Kanaän, de zoon van Cham. Dit omvatte de Hethieten, Jebusieten, Chiwwieten en Amorieten.

Sommige Kanaänieten erkenden dat God de ware God is. Sommigen van hen hielpen Gods volk en werden deel van hen. Anderen weigerden God alleen te aanbidden. Zij waren vijanden van het volk van Israël en God bracht oordeel over hen. Kanaän was waar de gebieden die nu Israël, Palestina, Libanon en delen van Syrië worden genoemd, zich bevinden. God beloofde dit gebied aan de nakomelingen van Abraham. De stammen van Israël woonden daar nadat ze bevrijd waren van slavernij in Egypte.

Kerk

De gemeenschap van mensen die Jezus volgen begon met discipelen in Jeruzalem die afstamden van Abraham. De kerk is uitgegroeid tot een gemeenschap die mensen uit elke familie, plaats en natie omvat. Ze worden verenigd door hun geloof in Jezus en hun overtuiging dat Hij de Messias is. Gods koninkrijk breidt zich op aarde uit wanneer de kerk Jezus trouw volgt. De kerk wordt ook wel het lichaam van Christus genoemd.

Kerkoudsten

Volgelingen van Jezus die als kerkleiders dienden, onderwezen trouw de boodschap over Jezus en zorgden ervoor dat anderen dat ook deden. Zij baden voor mensen en hielpen bij het nemen van belangrijke beslissingen voor de kerken.

Klein-Azië

Een gebied onder Romeinse heerschappij, het was het westelijke deel van het huidige Turkije. Het was niet het continent dat nu Azië heet, met landen zoals China, India en Rusland. Paulus reisde door Klein-Azië.

Kolosse

Een stad in het Romeinse gebied van Klein-Azië, in het huidige Turkije. Epafras bracht daar de boodschap over Jezus en hielp bij het stichten van een kerk. Paulus schreef een brief aan die kerk.

Koning

De heerser met de hoogste autoriteit binnen bepaalde bevolkingsgroepen. God moest de Koning van de Israëlieten zijn. Menselijke koningen in Israël moesten het volk leiden zoals God hen leidde. Dit verschilde sterk van de manier waarop koningen van andere bevolkingsgroepen regeerden. Israëlietische koningen moesten Gods

wetten bestuderen en gehoorzamen. Ze moesten het volk helpen trouw te blijven aan Gods verbond. Israëlietische koningen hadden de taak om mensen te beschermen die zwak en behoeftig waren. Ze mochten niet veel vrouwen hebben of erg rijk worden. Ze moesten nederig zijn en hun volk niet als slaven behandelen. Ze mochten niet vertrouwen op wapens en paarden om veldslagen te winnen. Israëlietische koningen moesten op God vertrouwen en alleen Hem dienen.

Koninkrijk van God

Gods heerschappij als Koning strekt zich uit over alles wat Hij heeft geschapen, inclusief hemel en aarde. Het koninkrijk van God wordt ook wel het koninkrijk der hemelen genoemd. Op een dag zal iedereen erkennen dat God volledige autoriteit en alle macht bezit. Iedereen en alles zal God alleen dienen en aanbidden. Het leven voor alles wat God heeft geschapen zal zijn zoals Hij het altijd heeft gewild. Jezus verkondigde de boodschap over Gods koninkrijk en onderwees hierover door middel van gelijkenissen. Het koninkrijk komt geleidelijk naar de aarde. Het begon met het werk van Jezus en blijft zich verspreiden terwijl de kerk trouw blijft aan Hem. (Hemel)

Koninkrijk van priesters

God wilde dat de Israëlieten een koninkrijk van priesters en een heilig volk zouden vormen. Ze zouden dit bereiken door trouw te blijven aan het verbond van de berg Sinaï. Net als andere volkeren zouden ze een koninkrijk en een natie worden, maar God verlangde dat ze niet leefden zoals andere volkeren. Hij wilde dat ze een ander soort koninkrijk en natie zouden zijn. Elke Israëliet zou God van dichtbij kennen en Hem dienen, waardoor ze als priesters zouden fungeren. Samen zouden ze God gehoorzamen en anderen behandelen zoals God hen had geleerd. Dit zou tonen hoe anders zij zijn ten opzichte van andere naties. Op deze manier zouden ze apart gezet worden of heilig zijn, net zoals God heilig is. Zo zouden de Israëlieten een heilige natie vormen.

Korah

Een man werd geboren als Hebreeuwse slaaf in Egypte. Hij was van de stam van Levi, maar behoorde niet tot de familie van Aäron. In de woestijn leidde hij veel mensen in verzet tegen Mozes en Aäron. God vernietigde hem en degenen die hem volgden. Later dienden sommige mensen uit zijn familie God trouw. Dit omvatte de profeet

Samuel en mannen die bekend stonden als de zonen van Korach. Zij leidden Israël in het aanbidden van God met psalmen.

Kores

Kores de Grote, ook bekend als Kores II, was een koning van Perzië. God gebruikte hem als een instrument om oordeel te vellen over Babylon. In 539 v.Chr. nam Kores de macht in Babylonië over. Veel Joden waren gedwongen in Babylon te verblijven, en Kores moedigde hen aan om terug te keren naar Juda. Hij ondersteunde hen bij het herbouwen van Jeruzalem en de tempel. God gebruikte Kores om deze doelen voor de Joden te verwezenlijken.

Korinthe

Korinthe was de hoofdstad van de Romeinse provincie Achaje, gelegen in het gebied dat nu het zuiden van Griekenland is. Paulus bezocht deze stad tijdens zijn tweede en derde reis. Hij verbleef er meer dan een jaar om de boodschap van Jezus te verkondigen en de kerk te ondersteunen. Twee van zijn brieven aan de kerk in Korinthe zijn opgenomen in het Nieuwe Testament.

Kreta

Kreta is een groot eiland in de Middellandse Zee, nabij Griekenland. Paulus bezocht Kreta tijdens een van zijn reizen en hielp daar bij het stichten van verschillende kerken. Titus bleef achter om de kerken te leiden. Sommige gelovigen op Kreta waren Joden, maar de meeste waren heidenen.

Kruis

Twee stukken hout waren zo aan elkaar bevestigd dat een persoon eraan genageld kon worden. De Romeinen gebruikten deze methode om criminelen, rebellen en slaven te doden. Dit proces staat bekend als kruisiging. Het vond in het openbaar plaats om de gevangenen te vernederen. Het diende ook om mensen af te schrikken van het overtreden van de Romeinse wetten. Sterven aan een kruis was zeer pijnlijk en meestal traag. Romeinse soldaten konden de dood versnellen door de benen van de gekruisigde te breken. Het kruis was een symbool van terreur en dood. Jezus sprak over het kruis om aan te geven hoe zijn volgelingen bereid moesten zijn te lijden.

Kwaadaardige geestelijke wezens

Geestelijke wezens die door God zijn geschapen maar zich tegen Hem hebben gekeerd. Deze omvatten demonen, boze geesten en engelen die God niet dienen. Kwaadaardige geestelijke wezens werken tegen God. De duivel is hun leider. Ze kunnen hun macht gebruiken om mensen te beheersen en in hen te zijn. Mensen kunnen ervoor kiezen om kwaadaardige geestelijke wezens te aanbidden en te dienen in plaats van God. Wanneer mensen dit doen, worden ze slaven van de macht van zonde en dood. Jezus dreef bij veel mensen kwaadaardige geestelijke wezens uit. Ze kunnen niet in of controle hebben over mensen die in Jezus geloven en Hem volgen. De Heilige Geest geeft Jezus' volgelingen de kracht om kwaadaardige geestelijke wezens uit te drijven zoals Jezus deed. (Duivel)

Laatste dagen

Een manier om over een toekomstige tijd te spreken. Sommige profeten in de Bijbel beschreven het als een periode waarin God zou ingrijpen om ervoor te zorgen dat alle mensen Hem eerden. Andere schrijvers in de Bijbel beschreven het als een tijd van lijden, een periode voordat God de wereld zou oordelen. In die tijd zouden mensen veel slechte dingen doen. Sommige schrijvers van het Nieuwe Testament beschreven de periode na Jezus' opstanding als de laatste dagen. Dit werd beschouwd als de tijd waarin de kerk leeft totdat Jezus terugkeert naar de aarde.

Laban

Hij was de zoon van Bethuël en de broer van Rebekka uit Mesopotamië. Hij was de vader van Rachel en Lea. Hij bedroog Jakob en maakte jarenlang misbruik van hem.

Lam van God

Een titel voor Jezus die beschrijft hoe Hij zichzelf opofferde. Tijdens het eerste Pascha werden lammeren geofferd. Door hun bloed werden de Israëlieten gered van vernietiging. Later werden lammeren in de Joodse eredienst gebruikt als offer voor zonden. Jezus offerde zichzelf door zijn leven op te geven aan het kruis. Zijn offer redt mensen van vernietiging door zonde, dood en kwaad. Op deze manier is Hij vergelijkbaar met de lammeren die door de Israëlieten werden geofferd. In Openbaring verscheen Jezus aan de profeet Johannes als een Lam dat was gedood, maar toch

levend was. Dit komt omdat Jezus uit de dood werd opgewekt nadat Hij aan het kruis was gestorven.

Laodicea

Een stad in het Romeinse gebied van Klein-Azië, in het huidige Turkije. Het lag in de buurt van Kolosse. Epafraas bracht daar de boodschap over Jezus en hielp bij het stichten van een kerk. Paulus schreef een brief aan de Laodiceïsche kerk. De kerk in Laodicea is een van de zeven kerken die in Openbaring worden genoemd.

Leah

Lea was de oudste dochter van Laban en de eerste vrouw van Jakob. Rachel was haar zus en Zilpa was haar dienaar. Ze was de moeder van Ruben, Simeon, Levi, Juda, Issachar, Zebulon en Dina.

Leider die dient

Jezus is het voorbeeld van hoe iedereen anderen zou moeten behandelen, inclusief mensen met autoriteit, macht en eer. Dit geldt voor leiders van elke groep mensen. Jezus is de Koning van alles wat God heeft geschapen. Hij kwam naar de aarde om mensen te dienen, zodat ze Gods liefde voor hen zouden begrijpen. Hij gebruikte zijn macht en autoriteit niet om mensen te dwingen te doen wat Hij wilde, noch zorgde Hij ervoor dat mensen Hem behandelden alsof Hij belangrijker was dan wie dan ook. In plaats daarvan was Hij nederig en toonde Hij diepe zorg voor alle mensen. Hij gaf zijn leven om mensen Gods liefde te tonen. Alle gelovigen moeten Jezus' voorbeeld volgen in het liefhebben en dienen van anderen. De Heilige Geest geeft Jezus' volgelingen verschillende gaven en vaardigheden om te gebruiken bij het dienen van anderen. Wanneer gelovigen anderen dienen, dienen ze ook Jezus.

Levend water

Een manier om te spreken over hoe God voorziet in alles wat mensen nodig hebben om te leven. In de Bijbel wordt dit ook wel het water dat leven geeft en het water des levens genoemd. Water is levend wanneer het vers en stromend is. Mensen drinken het om te overleven, en planten en dieren kunnen erin leven. Profeten beschreven God als een bron van water die leven geeft aan zijn volk. Ze beschreven Hem als een herder die zijn volk naar waterbronnen leidde. Ze beschreven ook hoe water uit Jeruzalem zou stromen en leven zou geven aan de hele wereld. In het Nieuwe Testament beschreef

Jezus de Heilige Geest als levend water. Jezus geeft levend water aan mensen die in Hem geloven, wat betekent dat Hij de Heilige Geest met hen deelt. De Geest voorziet in wat hun geest nodig heeft, net zoals water voorziet in wat hun lichaam nodig heeft. De Geest helpt hen anderen te dienen. Dit is hoe het levende water van binnenuit mensen stroomt. In Openbaring biedt God het water des levens vrijelijk aan iedereen die in Hem gelooft.

Levi

Levi was een zoon van Jakob en Lea. In het Hebreeuws betekent Levi "gehecht". Zijn nakomelingen vormden een stam van Israël. Alle priesters in Israël kwamen voort uit het nageslacht van Levi.

Levieten

Mensen uit het nageslacht van Jakobs zoon Levi hadden een speciale taak. Alle mannen in de stam van Levi hadden specifieke verantwoordelijkheden. Zij zorgden voor de heilige tent en later voor de tempel. Levieten uit het nageslacht van Aäron dienden als priesters (Aäron, Priester). De Levieten ontvingen geen land toen het volk van Israël zich in Kanaän vestigde. God voorzag in hun behoeften door middel van wat de andere stammen hadden.

Lichaam van Christus

Een manier om de gemeenschap van Jezus' volgelingen te beschrijven is als een beeld dat laat zien hoe iedereen in de kerk elkaar liefheeft en dient. Christus' lichaam bestaat uit veel verschillende mensen die als één worden samengebracht. Het vertrouwen op Jezus en het gehoorzamen van Hem is wat hen verenigt. Door hun verschillende gaven te gebruiken, blijven ze samen het werk van Jezus op aarde voortzetten.

Licht

In de Bijbel heeft het woord 'licht' twee betekenissen. De eerste betekenis verwijst naar het zonlicht dat de wereld verlicht. De tweede betekenis is symbolisch en staat voor zaken die in overeenstemming zijn met God. Licht omvat elementen die tonen of doen wat God voor zijn wereld wil, zoals vrede, begrip, gezondheid en goedheid. Gods licht werkt om zijn wereld te bevrijden van het kwaad en boze geestelijke wezens (boze geestelijke wezens), die worden beschreven als duisternis (duisternis). De tijd

waarin God als Koning regeert, wordt aangeduid als het koninkrijk van licht.

Licht voor de heidenen

Woorden die het werk van Gods dienaar beschrijven (Jesaja 42:6 en Jesaja 49:6). De dienaar zou ervoor zorgen dat Gods verbond en redding alle bevolkingsgroepen zouden bereiken. In het Nieuwe Testament begreep Simeon dat Jezus dit werk zou vervullen (Lucas 2:30-32). Paulus en Barnabas realiseerden zich dat zij ook een licht voor de heidenen moesten zijn (Handelingen 13:47). Ze deden dit door de boodschap over Jezus met de heidenen te delen. In Handelingen 26:23 predikte Paulus over hoe Jezus de boodschap van Gods licht bracht. Dit is de boodschap van redding van de macht van zonde en dood. Jezus bracht dit licht naar zowel Joden als heidenen. Jezus' volgelingen moeten Jezus' licht en redding met de hele wereld delen.

Liefde voor God

God schiep mensen om zijn liefde te ontvangen en om Hem lief te hebben. Gods liefde verandert mensen en stelt hen in staat om Hem lief te hebben. Liefde voor God is zowel een gevoel als een bewuste keuze waar mensen naar handelen. De actie die ze ondernemen is Hem gehoorzamen. Liefde voor God wordt getoond door zijn geboden te gehoorzamen. De Wet van Mozes in het Oude Testament en Jezus in het Nieuwe Testament leren dit.

lieve vrouw

Jezus sprak op een respectvolle manier tot vrouwen. Hij noemde sommige vrouwen die hij genas "lieve vrouw". Andere keren noemde hij zijn moeder Maria "lieve vrouw". Dit toonde zijn vriendelijkheid en zorg.

Loofhuttenfeest

Het Joodse feest dat vijf dagen na de dag begon waarop zonden werden verzoend, werd gevierd om de oogst en Gods zorg voor hen te herdenken. Israëlsche mannen moesten voor dit feest naar de heilige tent of tempel reizen. Tijdens de zeven dagen van het feest sliepen ze in hutten, als herinnering aan hoe ze in hutten of tenten in de woestijn hadden geleefd. Elke zeven jaar moest de verbondswet tijdens dit feest hardop worden voorgelezen.

Losser

Een naaste mannelijke verwant die verantwoordelijk was voor het helpen van familieleden in nood werd ook wel een lossers genoemd. Deze familiebeschermers konden de schulden van arme familieleden aflossen. Hij kon eigendommen terugkopen die zij hadden verkocht en betalen om hen of hun kinderen vrij te laten van het werken als dienaren. De familiebeschermers konden ook de zwagerplicht vervullen voor de weduwe van zijn broer. Hij was een symbool van hoe God voor Israël zorgde, vergelijkbaar met hoe God de Israëlieten redde in tijden van nood. De familiebeschermers zijn ook een symbool van wat Jezus doet. Hij is als de familiebeschermers die zondaars redden die in nood verkeren. Hij verlost allen die op Hem vertrouwen en koopt hen terug van de macht van zonde, dood en kwaad.

Lot

Hij was de kleinzoon van Terach en de neef van Abraham. Hij reisde met Abraham en Sara mee naar Kanaän om zich daar te vestigen. Hij koos ervoor om in de vallei van de rivier de Jordaan, nabij Sodom, te wonen. Zijn vrouw overleed toen God Sodom en Gomorra vernietigde. De Moabieten en Ammonieten zijn afstammelingen van Lot.

Lot werpen

Een proces om mensen te helpen beslissingen te nemen over iets. Het was heel gebruikelijk onder de bevolkingsgroepen die rond de Israëlieten leefden. God stond zijn volk toe deze praktijk te gebruiken. Het is niet precies bekend wat mensen deden wanneer ze het lot wierpen. De Israëlieten vertrouwden erop dat God hen leidde om verstandige keuzes te maken door het lot te werpen.

Lucas

De auteur van het Evangelie van Lucas en het boek Handelingen was een arts die met Paulus meereisde en samenwerkte.

Lystra

Een stad in de Romeinse provincie Galatië in Klein-Azië. Paulus bezocht deze stad tijdens drie van zijn reizen om het goede nieuws over Jezus te verspreiden. Paulus' vriend Timotheüs, die met hem samenwerkte, kwam uit Lystra. Men

vermoedt dat Paulus' brief aan de Galaten daar in de kerk werd voorgelezen.

Maaltijd van de Heer

De maaltijd die christenen samen delen om de dood van Jezus te herdenken, is gebaseerd op het laatste avondmaal dat Jezus met zijn discipelen deelde voordat Hij stierf. Het vindt ook zijn oorsprong in het Joodse Pesachfeest. Tijdens deze maaltijd worden brood gegeten en wijn gedronken. Deze symbolen herinneren gelovigen eraan dat Jezus zijn lichaam en bloed gaf om alle mensen te redden.

Mens

God schiep de mens naar zijn evenbeeld, met de bedoeling dat zij voor altijd in volledige vrede met Hem zouden leven. Ze moesten in harmonie leven met elkaar en met de rest van de schepping. Maar Adam en Eva zondigden, en sindsdien hebben zonde en dood de mensheid in hun greep. Mensen zondigen en mensen sterven.

Middelaar

Een middelaar is iemand die individuen of groepen helpt om met elkaar te communiceren en tot een overeenkomst te komen. Mozes vervulde deze rol tussen het volk van Israël en God op de berg Sinaï. De mensen konden niet dicht bij God komen omdat ze bang voor Hem waren. Dichtbij Gods heiligheid zijn zou hen hebben geschaad. Daarom vertelde Mozes het volk wat God hen wilde zeggen en vervolgens vertelde hij God wat het volk aan Hem wilde overbrengen. Op deze manier hielp hij bij het tot stand brengen van het verbond op de berg Sinaï. Later werd Jezus de Middelaar tussen God en alle mensen. Omdat mensen zondigen, kunnen ze niet in vrede met God leven. Jezus, die zowel volledig mens als volledig God is, loste het probleem van de zonde op door aan het kruis te sterven. Hierdoor kunnen mensen nu vergeving voor hun zonden ontvangen en in vrede met God leven. Op deze manier is Jezus de tussenpersoon van het nieuwe verbond.

Oordeel

Lijden en straf komen voort uit het handelen tegen Gods wil. God oordeelt over mensen, bevolkingsgroepen en kwade geestelijke wezens om zondige en slechte daden te stoppen. Door het kwaad te oordelen, herstelt God gerechtigheid in zijn wereld. Gods oordeel kan pijnlijk zijn en zelfs tot de dood leiden. Het kan mensen echter ook tot

inkeer brengen, waardoor ze berouw tonen en zich afkeren van zonde en kwaad. Dit kan hen leren te handelen naar Gods wil, waardoor ze in vrede met God en elkaar kunnen leven.

Opnieuw geboren

Dit beschrijft wat er gebeurt wanneer mensen in Jezus als Koning en Redder geloven. Ze stoppen met leven als slaven van de zonde. Een slaaf van de zonde zijn is vergelijkbaar met geestelijk dood zijn, zelfs als het lichaam leeft. Wanneer mensen Jezus vertrouwen, schenkt Hij hun geest nieuw leven. Deze nieuwe geboorte is een geestelijke geboorte en verschilt van de fysieke geboorte. Het nieuwe leven voor hun lichamen zal later komen wanneer God mensen uit de dood opwekt.

Oudsten

Joodse mannelijke leiders die gerespecteerd werden en gezag hadden onder de Israëlieten namen belangrijke beslissingen voor Gods volk. Ze werden ook de oudsten van het volk of de gemeenschap genoemd. Ze gaven Joodse onderwijzingen, verhalen en wetten door de jaren heen door. Ze moesten orde handhaven en de Israëlieten helpen om Gods wetten te gehoorzamen. In het Nieuwe Testament werd een bepaalde groep oudsten de Sanhedrin of Joodse Raad genoemd. De meesten van hen waren tegenstanders van Jezus en zijn leer.

Poerimfeest

Het Joodse feest viert de redding van de Joden van Hamans plan om hen allemaal te vernietigen. Het is geen van de feesten die in de Wet van Mozes worden beschreven. Joden begonnen het te vieren tijdens de heerschappij van de Perzische regering. Ze vierden het op de 14e en 15e dag van de 12e maand. Het werd Poerim genoemd omdat Haman het lot wierp om te bepalen wanneer de Joden vernietigd zouden worden. In het Hebreeuws betekent het woord Poer 'loten'. Het bevel van Esther en Mordechai redde de Joden van Hamans plannen. Het feest moest een vreugdevolle tijd zijn met goed eten en het geven van geschenken aan de armen. Het hardop lezen van het boek Esther werd een gebruikelijke praktijk tijdens het Porrimfeest.

Profetische daden

De profeten van Israël brachten Gods boodschappen over door zowel hun woorden als hun levenswijze. God gaf hen opdrachten om

bepaalde dingen te doen of verhalen uit te beelden. Deze handelingen dienden als tekenen om de aandacht van mensen te trekken. Ze symboliseerden hoe God oordeel zou vellen of verlossing zou bieden.

Rechter

Een leider die beslissingen nam over wetten. Elke gemeenschap in Israël had lokale rechters. Er waren ook rechters bij de heilige tent en de tempel. Zij namen beslissingen over zaken die te complex waren voor lokale rechters. Levieten ondersteunden rechters bij het nemen van hun beslissingen. Koningen in Israël fungeerden ook als rechters door beslissingen te nemen over zaken. Rechters moesten altijd handelen op een rechtvaardige en eerlijke manier. De mensen moesten hen respecteren en hun beslissingen opvolgen.

Rein of onrein

De manier waarop de Wet van Mozes zaken beschreef die wel of niet dicht bij God konden zijn, heeft een geestelijke betekenis. Het betekent niet letterlijk dat iets vies of niet vies is. In de Bijbel stonden reine dingen voor puurheid en onreine dingen voor onzuiverheid. Dit houdt in dat mensen die rein waren, volledig deel konden uitmaken van Gods volk. Onreine mensen moesten apart blijven en konden God niet samen met anderen aanbidden. (Puur of onzuiver Leviticus 11:1–15:33.)

Rijd eruit

God had een plan om de Kanaänieten te oordelen vanwege hun slechte daden. Hij was honderden jaren geduldig met hen geweest. Uiteindelijk bracht Hij een oordeel over hen om hun slechte daden te stoppen. Zijn oordeel hield in dat Hij hen niet langer in hun land zou laten blijven. Hij zou de Israëlieten gebruiken als zijn instrument om hen te verdrijven. Echter, de Israëlieten gehoorzaamden God niet volledig. Ze verdreven niet alle Kanaänieten. In plaats daarvan leefden de Israëlieten samen met de Kanaänieten en namen hun slechte daden over.

Schepping

Alles wat bestaat, is door God gemaakt. Dit omvat het land, de zeeën, de lucht en alles daarin. Het omvat ook alles in de hemelse wereld. Alles wat God schiep, was goed toen Hij het maakte. De schepping lijdt onder de zonden van de mensen.

God zal het bevrijden van de gevolgen van zonde in de nieuwe schepping. (Nieuwe schepping).

Schuldoffers

Offers waren bedoeld voor situaties waarin mensen ontrouw waren aan God en onbedoeld zondigden. Ze waren er ook voor wanneer mensen tegen anderen zondigden. God vereiste dat mensen deze offers brachten. Zodra mensen zich realiseerden wat ze verkeerd hadden gedaan, moesten ze daarmee stoppen. Ze moesten terugkeren naar God en erop vertrouwen dat Hij hen zou vergeven. Ze toonden dit door een schuldoffer te brengen. Het offeren van een ram was een manier om te betalen voor de zonde die de persoon had begaan. Vervolgens moest de schuldige persoon teruggeven wat hij had genomen. Hij moest ook extra terugbetalen aan de persoon die hij had benadeeld. De priesters verbrandden een deel van het schuldoffer. Andere delen aten ze binnen de binnenplaats van de heilige tent of tempel.

Tuin van Eden

De tuin die God maakte toen Hij de wereld schiep. De eerste mensen woonden en werkten daar. Het leven in de Hof van Eden was zoals God wilde dat zijn wereld zou zijn. God en mensen leefden samen in harmonie. De tuin was prachtig en had een grote verscheidenheid aan planten en dieren. De planten waren voedzaam en er was overvloedig water. Mensen hoefden zich nergens tegen te beschermen in de tuin.

Uitleg van vreemde talen

Wanneer mensen de betekenis uitleggen van een boodschap die is uitgesproken in een taal die ze eerder niet kenden, heeft de Heilige Geest sommige gelovigen de gave gegeven om dit te doen. Zij leggen uit wat er wordt gezegd aan degenen die de taal niet kennen. Dit helpt die mensen de boodschap te begrijpen en meer over God te leren. (Andere talen spreken)

v.Chr.

Een manier om alle jaren te beschrijven voordat Jezus werd geboren is door v.Chr. te gebruiken, wat "voor Christus" betekent.

Vader

Een naam voor God. De Vader is God, net zoals Jezus God is en de Heilige Geest God is. Zij vormen de drie personen van de ene ware God. God openbaarde zichzelf als de Vader van Israël tijdens de uittocht en noemde Israël zijn zoon. Later openbaarde God zichzelf als de Vader van Jezus. Jezus toont aan dat God de Vader is van allen die tot Gods familie behoren.

Vaderlijke zegen

De laatste woorden die een vader hardop tot zijn kinderen sprak voordat hij stierf, waren vaak bedoeld om zijn gedachten of hoop voor de toekomst van zijn kinderen uit te drukken. Meestal omvatten deze woorden beloften van succes, rijkdom en autoriteit. De oudste zoon ontving doorgaans de grootste zegen.

Valse goden

Alles wat mensen aanbidden en belangrijker voor hen is dan de ware God. Mensen aanbidden dingen omdat ze geloven dat deze dingen macht hebben. De duivel gebruikt hun aanbidding van deze dingen om mensen te misleiden en te beheersen. De bevolkingsgroepen in de Bijbel maakten afbeeldingen of beelden van sommige van deze dingen. Afbeeldingen of beelden van valse goden zijn objecten zonder enige macht.

Valse profeet

Een persoon die zich voordoeft als een profeet. Ze delen boodschappen die niet van God afkomstig zijn. Ze doen dit om mensen te misleiden. (Profeet)

Vasten

Mensen in Israël vastten om zich beter te kunnen concentreren op gebed. Ze deden dit ook om hun berouw over zonden te tonen. Vasten hielp hen zich te richten op een specifiek doel dat ze wilden bereiken. Daarnaast vastten ze om te rouwen over verdrietige gebeurtenissen. Jezus leerde dat vasten een onderdeel was van het aanbidden en dienen van God. Het is een belangrijke praktijk die mensen kan ondersteunen tijdens het bidden.

Verbond

Een overeenkomst of reeks beloften, zoals een verdrag, wordt gesloten tussen twee mensen of groepen. De ene partij had meer macht dan de

andere. Degene met minder macht zou een beloning ontvangen voor het naleven van het verdrag of verbond. Deze beloning bestond uit de zegeningen van het verbond. Als ze het verdrag of verbond niet naleefden, zouden de vloeken van het verbond in werking treden. De mensen of groepen die een verbond sloten, deelden vaak een maaltijd of brachten een offer. Ze legden hun overeenkomst schriftelijk vast voor getuigen en bewaarden elk een kopie. Zo werden verbonden in werking gesteld. In de Bijbel waren verbonden meestal tussen God en zijn volk.

Verbond met Abraham

God koos ervoor om via Abraham en zijn nageslacht te werken in zijn plan om de wereld te redden. Dit toont God aan door een verbond met Abraham te sluiten. Abraham had de verantwoordelijkheid om bepaalde dingen binnen het verbond te doen. Hij moest het land en de mensen van zijn vader verlaten en naar het land Kanaän gaan. Hij moest trouw blijven aan God. Elk mannelijk lid van zijn familie moest besneden worden, wat het teken van het verbond was. Als onderdeel van het verbond beloofde God ook bepaalde dingen te doen. God zou Abraham en zijn vrouw Sara een zoon geven. Door die zoon zou God van Abrahams nakomelingen een groot volk maken. God zou hen het land Kanaän geven om in te wonen en hen op vele manieren zegenen. Door hen zou God alle naties en bevolkingsgroepen op aarde zegenen. God beloofde trouw te blijven aan zijn verbond met Abrahams familie voor altijd. Jezus kwam voort uit de familielijn van Abraham. Alle mensen en naties op aarde werden gezegend door Jezus, waarmee Gods belofte aan Abraham volledig werd vervuld.

Verbond met David

God koos ervoor om door David en zijn familie te werken in zijn plan om de wereld te redden. Hij toonde dit door een verbond te sluiten met David en zijn nakomelingen. God beloofde Davids heerschappij te verzekeren en de Israëlieten vrede en rust te geven. Hij beloofde dat nakomelingen van David als koningen in Israël zouden regeren. David en zijn nakomelingen moesten trouw blijven aan het verbond van de berg Sinaï. Als ze trouw bleven, zou God het koninkrijk niet van Davids familie afnemen. Ze zouden altijd koningen over de Israëlieten zijn. God beloofde ook iets anders in dit verbond. Een nakomeling van David zou voor altijd over Gods koninkrijk regeren. Deze belofte hing

niet af van de daden van David en zijn nakomelingen. Het hing niet af van hun trouw aan het verbond van de berg Sinaï. Schrijvers van het Oude Testament begrepen dat dit een belofte over de Messias was. Schrijvers van het Nieuwe Testament begrepen dat deze belofte werd vervuld in Jezus. (David)

Verbond met Noach

God koos ervoor om door Noach en zijn familie te werken in zijn plan om de wereld te redden. Hij toonde dit door een verbond te sluiten met hen en alle kinderen die na hen geboren zouden worden. Dit verbond gold ook voor alle wezens die in de ark waren, en voor al het leven op aarde. Mensen en dieren moesten de aarde bevolken. Er mochten geen mensen gedood worden. God beloofde de grond nooit meer te vervloeken en beloofde ook nooit meer al het leven op aarde door een vloed te vernietigen. De regenboog is het teken van dit verbond.

Verbondsvloeken

Vreselijke dingen gebeurden wanneer mensen niet trouw waren aan een verbond. In verbonden met God betekende ontrouw zijn dat men niet leefde volgens Gods wegen. Dit stopte de zegeningen van het verbond en leidde ertoe dat mensen op vele manieren leden. Het lijden had meestal te maken met het verliezen van het land dat God hun had gegeven, het sterven van hun kinderen en het verlaten van Gods aanwezigheid.

Verbondszegen

Goede dingen gebeuren wanneer mensen trouw blijven aan een verbond. In de verbonden met God betekent trouw zijn, dat men leeft volgens Gods wegen. Dit leidt tot zegeningen die God geeft, meestal gerelateerd aan land, kinderen en Gods aanwezigheid.

Vergeven

In de Bijbel worden verschillende Hebreeuwse en Griekse woorden gebruikt voor het begrip vergeven. Deze woorden beschrijven op diverse manieren wat het betekent om te vergeven en vergeven te worden. Een financiële schuld kan worden kwijtgescholden, wat inhoudt dat degene die de schuld heeft, deze niet langer hoeft terug te betalen. Zonden kunnen ook worden vergeven, waarbij God degene is die de zonden vergeeft. Dit betekent dat God erkent welke zonde is begaan en

wie daarvoor verantwoordelijk is. Schuld voelt als een zware last die God van iemand wegneemt wanneer Hij vergeeft. God verwijdt de schuld van de persoon of groep, alsof Hij de zonde ver weg laat verdwijnen. God kiest ervoor om geen oordeel te vellen over de persoon of groep vanwege hun zonde. Hij is altijd bereid om mensen hun zonden te vergeven, omdat Hij vol genade en liefde is. God wil dat alle mensen en groepen zich afkeren van zonde en Hem vragen om vergeving. Hij wil ook dat iedereen zijn voorbeeld volgt en elkaar vergeeft voor hun zonden.

Verlossen

Het terugkrijgen van iets of iemand dat is gegeven of verkocht, gebeurt door de prijs ervoor te betalen. Een ander woord hiervoor is inlossen. Degene die het terugkoopt, wordt de lossers genoemd. God verlost de Israëlieten toen ze slaven waren in Egypte, wat aantoonde dat hij hun verlosser was. Toen Jezus aan het kruis stierf, betaalde Hij de prijs om alle zondaars terug te kopen. Hij verlost allen die op Hem vertrouwen van de macht van zonde, dood en kwaad.

Vernietigende engel

Een engel die God gehoorzaamt door iets te vernietigen. Deze daad van vernietiging brengt Gods oordeel over het kwaad.

Verzoenen

Om de vrede te herstellen wanneer deze is verstoord. In relaties wordt de vrede verstoord wanneer mensen tegen elkaar zondigen. Dit verstoort ook de vrede tussen de zondaar en God. De persoon die zondigt, moet berouw tonen en stoppen met verkeerde daden. De zonde moet worden verzoend. Dit maakt het mogelijk dat er weer vrede is tussen mensen en tussen mensen en God. (Grote Verzoendag)

Vier levende wezens

Geestelijke wezens gezien door Ezechiël en Johannes in visioenen. Net als de serafs in de visie van Jesaja, geven ze glorie aan God. Ze aanbidden God en voeren Zijn wil uit. Ezechiël noemde hen cherubs. Boven de ark van het verbond stonden beelden van deze wezens.

Vriendschapsoffers

Offers of opofferingen die mensen brachten om hun dankbaarheid aan God te tonen. Deze offers weerspiegelden de nauwe relatie tussen God en zijn volk en worden daarom vriendschapsoffers genoemd. Ze werden ook gebracht als onderdeel van het vervullen van een belofte die iemand had gedaan. De offers konden alles zijn wat iemand wilde geven. De benodigdheden die de mensen gaven voor de bouw van de heilige tent en de tempel, waren vriendschapsoffers. Dieren werden geofferd als onderdeel van de vriendschapsoffers. Bloem, olie en wijn werden ook aangeboden. Zowel de priester als de mensen die het offer brachten, aten een deel ervan. Ze aten het nadat het was geofferd. Trompetten werden geblazen tijdens vriendschapsoffers.

Vrucht van de Heilige Geest

Goddelijke manieren waarop mensen denken, spreken en handelen tonen aan dat ze dit doen zoals Jezus deed. De Heilige Geest stelt mensen hiertoe in staat. Er is geen exact aantal vruchten van de Heilige Geest. Paulus en Petrus gaven voorbeelden van deze vruchten in het leven van gelovigen. Deze omvatten liefde, vreugde, vrede, geduld, vriendelijkheid, trouw, zachtheid en zelfbeheersing. Ze omvatten ook kennis en godsvrucht, evenals alles dat aantoonde dat een gelovige het voorbeeld van Jezus volgt.

Wet van Christus

Een manier om te spreken over het volgen van Jezus' voorbeeld voor hoe te leven. Jezus droeg zijn discipelen op om God lief te hebben met heel hun hart, ziel, kracht en verstand. Hij beval hen hun naaste lief te hebben als zichzelf (Lucas 10:27). Terwijl Hij op aarde was, toonde Jezus hen hoe dit te doen. Jezus hield van zijn Vader en gehoorzaamde Hem. Hij offerde zichzelf op voor het welzijn van anderen. Hij gaf zijn rechten op om de wereld te redden. Hij diende anderen om hen te laten zien hoeveel God van hen houdt.

Wet van Mozes

Er zijn twee betekenissen voor de Wet van Mozes. De eerste betekenis betreft Gods instructies aan de Israëlieten over hoe zij hun leven moesten leiden. Dit wordt ook wel de wet genoemd en omvat de Tien Geboden. God gaf deze instructies via Mozes. Sommige wetten gingen over de juiste manier om God te aanbidden. Andere wetten hadden

betrekking op hoe de Israëlieten elkaar moesten behandelen. Weer andere wetten hadden te maken met hoe de Israëlieten samen moesten leven in gemeenschappen en als een natie. De tweede betekenis van de Wet van Mozes verwijst naar de eerste vijf boeken van het Oude Testament, waarin alle wetten zijn vastgelegd. Deze boeken worden ook wel de Thora en de Pentateuch genoemd. In het Hebreeuws betekent Thora wet, en in het Grieks betekent Pentateuch vijf rollen. (Tien Geboden, Joodse wetten)

Wetten in Leviticus

God gaf Mozes en Aäron wetten over hoe de Israëlieten samen moesten leven. Veel van deze wetten waren algemene regels over situaties die in die tijd konden voorkomen. Ze waren bedoeld om het volk te helpen begrijpen wie God is. De wetten hielpen hen verstandige beslissingen te nemen over alledaagse zaken. Gods volk moest al hun beslissingen baseren op wie God is.

Wierook

Wierook is iets dat wordt verbrand om een aangename geur te verspreiden. Door de geschiedenis heen hebben veel bevolkingsgroepen wierook gebruikt in hun aanbiddingspraktijken. God gaf de priesters in Israël instructies over hoe ze wierook moesten branden. Ze gebruikten ondiepe kopjes om het op een altaar te branden. Het was een offer om God te eren. De wierook verspreidde een zoete geur, wat Gods volk eraan herinnerde dat God hen goede dingen gaf. De rook van wierook was ook een symbool van de gebeden die tot God werden gericht.

Witte kleding

Een manier om te beschrijven wanneer mensen God gehoorzamen. In de Bijbel symboliseert de kleur wit zaken die als zuiver worden beschouwd. Mensen zijn zuiver wanneer ze handelen naar Gods wil. Witte kleding is daar een teken van. In Openbaring worden de kleren van mensen wit doordat ze gewassen zijn in het bloed van het Lam. Dit betekent dat mensen op Jezus vertrouwen om hen te redden van de macht van de zonde.

Wolk

God maakte zijn aanwezigheid vaak kenbaar aan mensen door middel van een wolk, waarmee Hij zijn glorie toonde. In het Oude Testament gebeurde dit in de wolkkolom nadat de Israëlieten Egypte

hadden verlaten. Het vond plaats op de berg Sinaï, boven de heilige tent en boven de ark van het verbond. Het gebeurde in de Heilige ruimte van de tempel en in Ezechiëls visioen van de tempel. In het Nieuwe Testament gebeurde het met Jezus, Petrus, Jakobus en Johannes op de berg. Het vond plaats toen Jezus terugkeerde naar zijn Vader en in Johannes' visioen van de Mensenzoon. Het zal opnieuw gebeuren wanneer Jezus terugkeert naar de aarde.

Wolk van getuigen

Een manier om mensen te beschrijven die in God geloven en Hem dienen voordat ze sterven, is door hen te zien als getuigen van wie God is terwijl ze op aarde leven. Een wolk is een metafoor om hen als groep te beschrijven. Deze mensen zijn gestorven, maar hun voorbeelden van geloof in God moedigen de gelovigen aan die nog in leven zijn. Hun geesten wachten op het moment dat God zijn volk uit de dood zal opwekken. De mensen die in Hebreeën hoofdstuk 11 worden genoemd, behoren tot deze getuigen.

Woord van God

Door de hele Bijbel heen zijn er veel betekenissen voor Gods woord of het woord van God. De eerste betekenis is alles wat God spreekt. Dit omvat wetten, beloften, profetieën en alles wat God zegt. God sprak woorden om de wereld te scheppen. Gods woorden zijn krachtig en zorgen ervoor dat dingen gebeuren.

De tweede betekenis is een naam voor Jezus. Jezus wordt zowel het Woord als het Woord van God genoemd. Deze titels betekenen dat God de wereld door Jezus heeft geschapen. Ze betekenen dat Jezus altijd heeft bestaan en nooit niet heeft bestaan. Ze betekenen dat Jezus mensen laat zien wie God is.

De derde betekenis voor het Woord van God is de verzameling heilige geschriften die door Gods volk worden bestudeerd. Dit wordt ook Schrift genoemd. Het Oude Testament werd begrepen als Gods woord en de Schrift. Dit was waar voor Gods volk vóór de tijd van Jezus. Voor gelovigen in de tijd van het Nieuwe Testament omvatte Gods woord ook de leringen van Jezus. De apostelen predikten Gods woord. Dit omvatte de boodschap over Jezus in het Oude Testament. Het omvatte ook alles wat Jezus onderwees. Het Oude en Nieuwe Testament samen worden begrepen als Gods woord en de Schrift. Dit is waar voor gelovigen na de tijd van het Nieuwe Testament. (Bijbel)

Zalven

In het Oude Testament betekende zalven dat er olie over iemand werd gegoten, meestal over hun hoofd. Dit symboliseerde vaak dat God de persoon een specifieke taak had gegeven. Priesters en koningen werden gezalfd om te laten zien dat God hen als leiders had gekozen, wat aantoonde dat zijn kracht met hen was. In het Nieuwe Testament werden de volgelingen van Jezus gezalfd met de Heilige Geest, wat betekent dat de Heilige Geest in elke gelovige woont. De Geest toont aan dat de volgelingen van Jezus bij God horen en deel uitmaken van zijn volk. Het werk waarvoor zij gezalfd zijn, is om het werk van Jezus op aarde voort te zetten. Gelovigen zalfden elkaar ook met olie wanneer zij baden voor genezing. De olie zelf genas de mensen niet, maar toonde aan dat zij op God vertrouwden tijdens hun gebed. (Olijfboom)

Zegen alle naties

God beloofde dat alle naties op aarde gezegend zouden worden door Abraham en zijn nakomelingen. Deze belofte wordt herhaald aan Isaak en Jakob, en ook in Psalm 72 en Zacharia 8. De vervulling van deze belofte vond op verschillende manieren plaats. Eén manier was via de wetten van Gods verbond met de Israëlieten. De Israëlieten moesten uitsluitend God aanbidden en het verbond van de berg Sinaï naleven. Dit zou andere naties laten zien hoe wijs en inzichtelijk Gods volk was en dat God dicht bij hen stond en van hen hield. Hierdoor zouden andere naties de ware God willen aanbidden en gehoorzamen. Een andere manier was door Jezus, die uit het nageslacht van Abraham kwam. Alle mensen op aarde kunnen door geloof in Jezus rechtvaardig worden voor God. Op deze manier wordt Gods belofte dat alle naties gezegend worden volledig vervuld.

Zondvloed

Het verhaal in Genesis gaat over God die de wereld vernietigt die Hij heeft geschapen. God deed dit om een einde te maken aan de zonde die de aarde had overspoeld. De wateren die God tijdens de schepping had gescheiden, kwamen weer samen. Dit duurde 40 dagen. Alleen de mensen en de dieren in de ark overleefden. (40 dagen).

Zwagerhuwelijk

Dit gebruik bestaat al honderden jaren bij veel bevolkingsgroepen. Het biedt zorg voor de weduwe en behoudt de familielijn van een

overleden man. De broer van de overledene trouwt met de weduwe en krijgt een kind met haar. Dit kind wordt beschouwd als het kind van de overleden man. Het ontvangt het eigendom en draagt de naam van de overledene voort. Het kind zorgt ook voor de moeder wanneer zij oud is.